

**ORTHO
MYTHS**

BUSTED

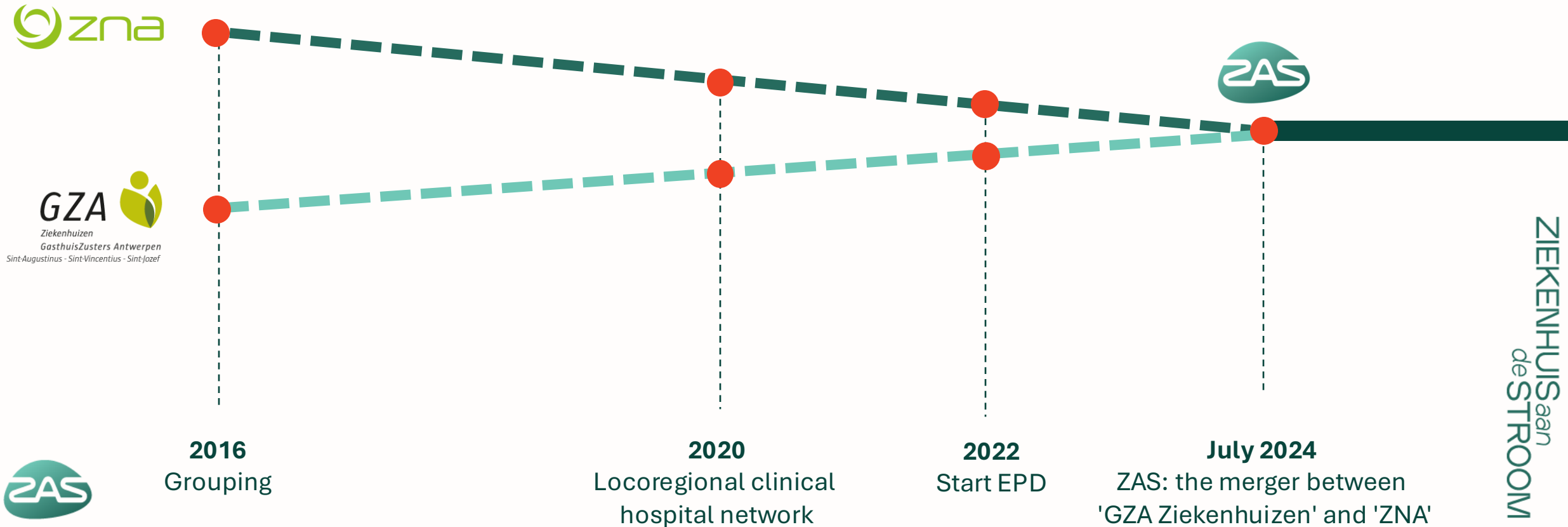
**WELCOME
to
ZAS Cadix**

ZIEKENHUISaan
de**STROOM**

The ZAS journey

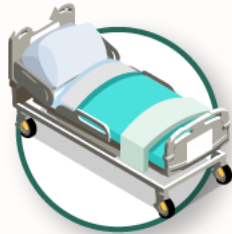

ZAS in numbers

Largest general
hospital in Belgium

In Europe's top 5

3,300
Licensed
beds

+1.4 € billion
Turnover

9,000
Employees

1,000
Doctors

In Top 10
largest
employers
in Belgium

80,000
Classic
admissions

87,000
Surgeries

146,000
Day admissions

184,000
Emergency
cases

985,000
Consultations

8,000
Births

A special area of coverage

32

postal codes

18

municipalities

829.475

inhabitants

179

nationalities

56%

receives care
in ZAS

ZAS Cadix

ZAS Cadix

Campus with a focus on high, specialised and hyperacute care

- Specialised Burn Center
- Specialised Trauma Center
- Specialised in Urban Pathology
- High ratio of Intensive Care Beds
- Proximity to Europe's 2nd largest port
- Intensive traffic circulation

ZIEKENHUISaan
deSTROOM

A blurred photograph of an emergency medical team in a hospital corridor. Three staff members are moving a patient on a yellow and black stretcher. The person in the foreground is wearing a purple shirt and green pants, with 'T-TE' visible on their back. Another person is wearing a yellow high-visibility vest and blue pants. A medical monitor is attached to the front of the stretcher. The background shows a hospital hallway with a red sign above a glass door.

ZAS CADIX SUPRAREGIONAAL LEVEL I TRAUMA CENTER

MISSIE :

- Horizontalisatie van zorg
- Focus op kwalitatieve zorg

ZIEKENHUIS^{aan}
de STROOM

ORTHOPEDIE ZAS

HANDCENTRUM met 24/24u opvang van handtrauma

ZIEKENHUIS^{aan}
de STROOM

ORTHOPEDIE ZAS

PROTHESEKLINIEK – HEUP- & KNIEPROTHESE

NOORD : ZAS CADIX

ZUID: ZAS AUGUSTINUS

PROTHESEKLINIEK – HEUP- & KNIEPROTHESE

PROCESS OPTIMALISATION

PROTHESEKLINIEK – HEUP- & KNIEPROTHESE

TECHNOLOGY: ROBOTICS / NAVIGATION

PROTHESEKLINIEK – HEUP- & KNIEPROTHESE

OPTIMIZING REHABILITATION

PROTHESEKLINIEK – HEUP- & KNIEPROTHESE

DATA COLLECTION

Patient Specific Data

Pre - & Post-operative Scores:

KSS

EQ -5D

KOOS PS

FJS

Pain Questionnaire

ORTHOPEDIE ZAS CADIX & ZAS PALFIJN

ORTHO MYTHS

BUSTED

Verwelkoming en voorstelling team - dr. Geert Peersman

Korte toelichting rond de opstart van de Prothesekliniek.

Schouder: Kan je met een gescheurde pees nog functioneren?

dr. Tom Van den Langenbergh

Heup: Prothesen in dagziekenhuis: de toekomst?

dr. Thomas Decock

Knie: MRI, ondanks een versleten knie?

dr. Arne Van de Vyver

Enkel: Is een enkelverstuiking onschuldig?

dr. Margot Demeulenaere

Arbeidsongeschiktheid: We blijven beter thuis?

dr. Arne Van de Vyver

PRP: De 'genees-het-al??

dr. Christophe Jans

Volg ons op **zas.be** en

Rotator Cuff

Elke scheur een operatie?

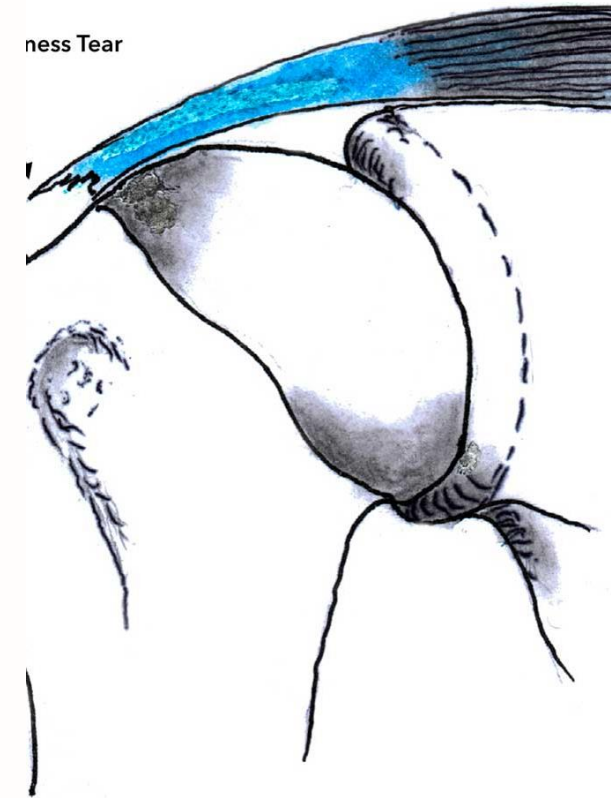
Dr. Tom Van den Langenbergh
Schouder- en elleboogchirurgie

**ORTHO
MYTHS**

BUSTED

Full thickness Rotator cuff Tear

- Scheur aan de footprint met volledige loslating
- Classificatie naar grootte scheur
  - Klein <1cm
  - Medium 1-3 cm
  - Groot 3-5 cm
  - Massief >5 cm

Prevalentie full thickness scheuren

Leeftijdscategorie

20-40 jaar	~ 0 % (volledige scheuren zelden en meestal traumatisch)
50-59 jaar	~ 10-13 %
60-69 jaar	~ 15-20 %
70-79 jaar	~ 25-30 tot 50 %
≥ 80 jaar	~ 35-50 tot 60 %

Symptomatic rotator cuff tears 34.7% of all tears

Asymptomatic tears for 65.3%.

Prevalence of symptomatic and asymptomatic rotator cuff tears
in the general population: From mass-screening in one village
Hiroshi Minagawa^a, . 2013 Feb 26;10(1):8–12. doi: [10.1016/j.jor.2013.01.008](https://doi.org/10.1016/j.jor.2013.01.008)

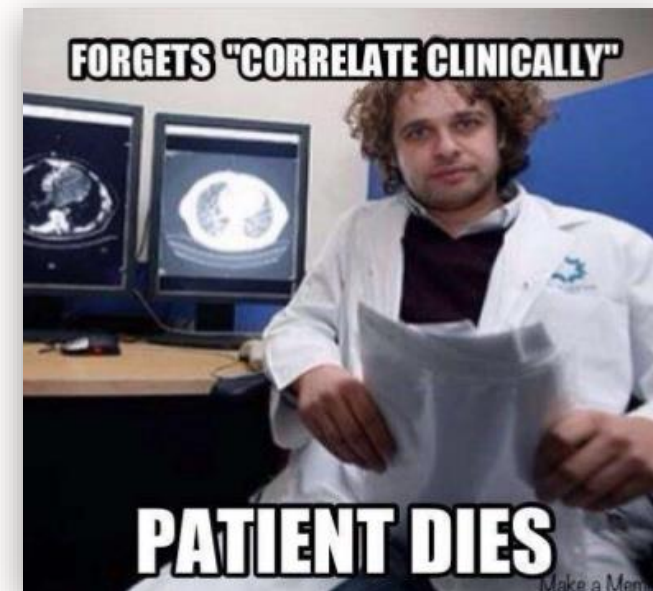
Volledige diktescheur ≠ Heelkunde

Verslag Radiologie

“We bemerken een volledige diktescheur van de supraspinatus pees met retractie”

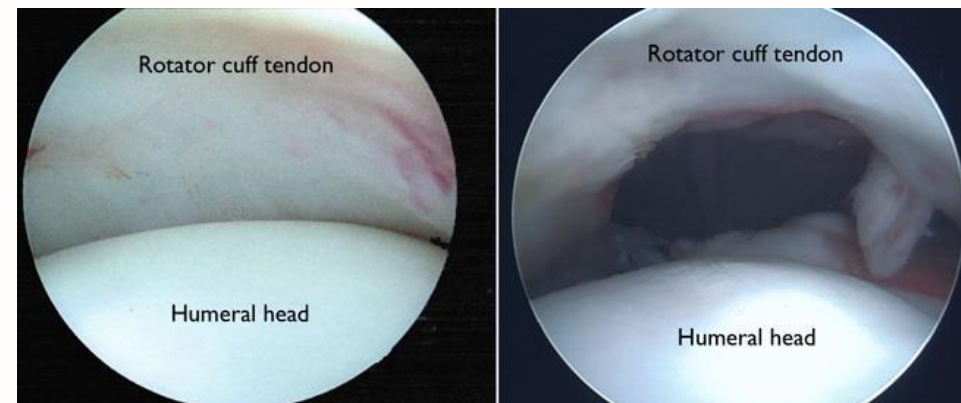
Verslag radioloog is **GEEN** indicatie voor heelkunde

>20% asymptomatische cuff scheuren > 60j

Indicaties tot heekunde

- **Traumatische scheuren** bij jonge, actieve patiënten
- Symptomatische scheur dewelke **conservatief uitbehandeld** werd
  - ✓ NSAID
  - ✓ Kinésithérapie
  - ✓ Cortico infiltraties
= zijn **GEEN** contra indicatie bij chronische cuff scheuren

Heelkundig ingrijpen

Patiënt

- FYSIOLOGISCHE Leeftijd
- Actief
- Trauma
- Compliantie

Cuff

- Retractie
- Kwaliteit

Cave

- Roken
- Corticosteroïden
- Capsulitis
- Arthrose

Klassiek heerkundig herstel

DOEL

- ⇒ Sluiten van het cuff defect, bedekking footprint
- ⇒ Voorkomen van impingement met coraco acromiale boog

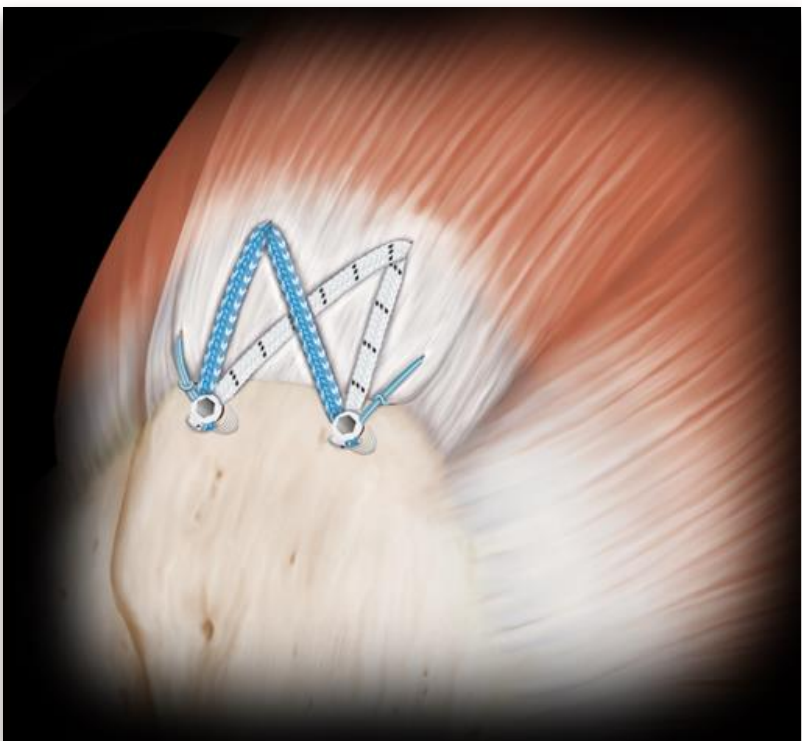
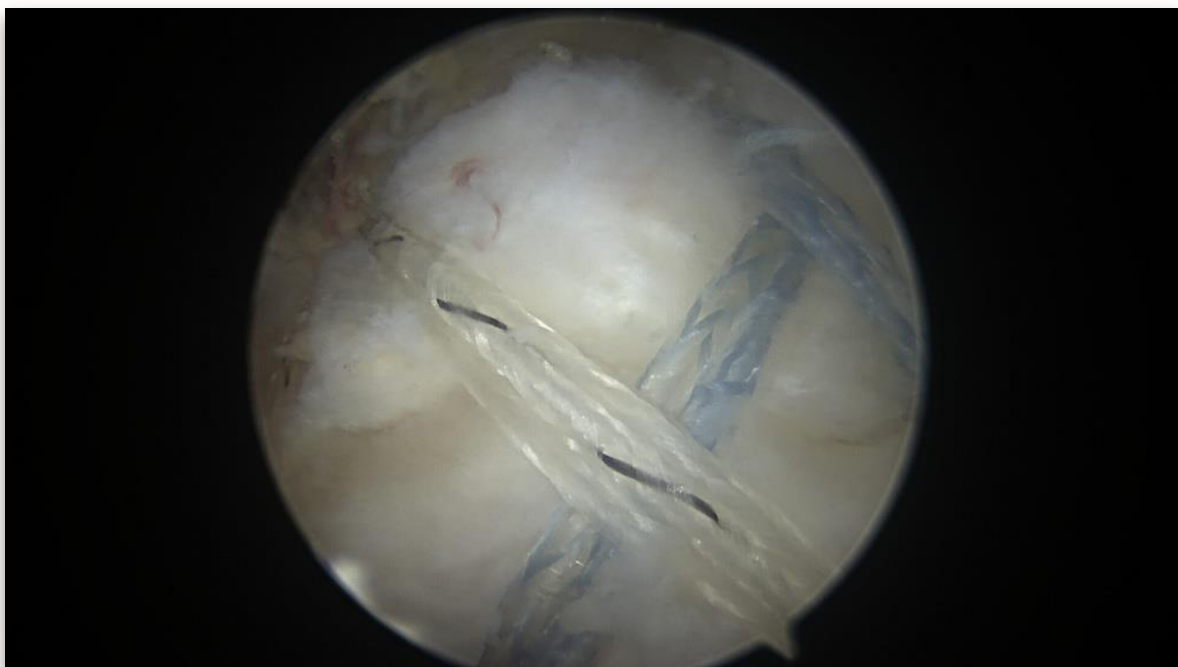
Arthroscopische hechting is gouden standaard

- Mini open procedure

Vele variabelen: Chirurg en letsel specifiek

- Strandstoel vs Zijlig
- Single row, double row,...
- Draadankers, peek ankers, metalen ankers,...

⇒ **GEEN** verschil in outcome

Complicaties

- Frozen shoulder 5-8%
- Re-Tear / Failure to heal van de cuff
  - 7-17% in scheuren <1cm
  - 40-60% in scheuren >5cm
- Kwaliteit cuff?
- Retractie?
- Nieuw cuff herstel vs Reversed Schouderprothese

Cuff integrity after arthroscopic versus open rotator cuff repair: a prospective study. Bishop J, Klepps S, Lo IK, Bird J, Gladstone JN, Flatow EL - J Shoulder Elbow Surg. 2006 May-Jun; 15(3):290-9.

Schouderfilosofie

- Werk de patiënt **conservatief** uit
  - Oranje vlaggen:
    - Krachtsverlies
    - Cuffscheur bij jonge patient
    - Recidiverende instabiliteit
- **Lokaliseer** probleem dmv kiné & infiltraties
- **Indicaties** voor heerkunde
  - Jonge patiënt / traumatische scheuren
  - Oudere patiënt, conservatief uitgewerkt

Take home...

- Verslag radioloog is **GEEN** indicatie voor heeldkunde
- **Niet elke scheur** moet geopereerd worden
- Conservatieve behandeling bij chronische scheuren
  - *NSAID, kiné, infiltraties*
- **Biologische leeftijd** van de patiënt van belang
- Slechtere outcome bij cortico en roken!

Rx schouder **EN** Echografie *bij doorverwijzing*

*Geen enkele reden waarom of Rx of Echo, **altijd BEIDEN***

Bedankt!

Schouderspecialisten Orthopedie Noord

Dr. Thomas De Smedt

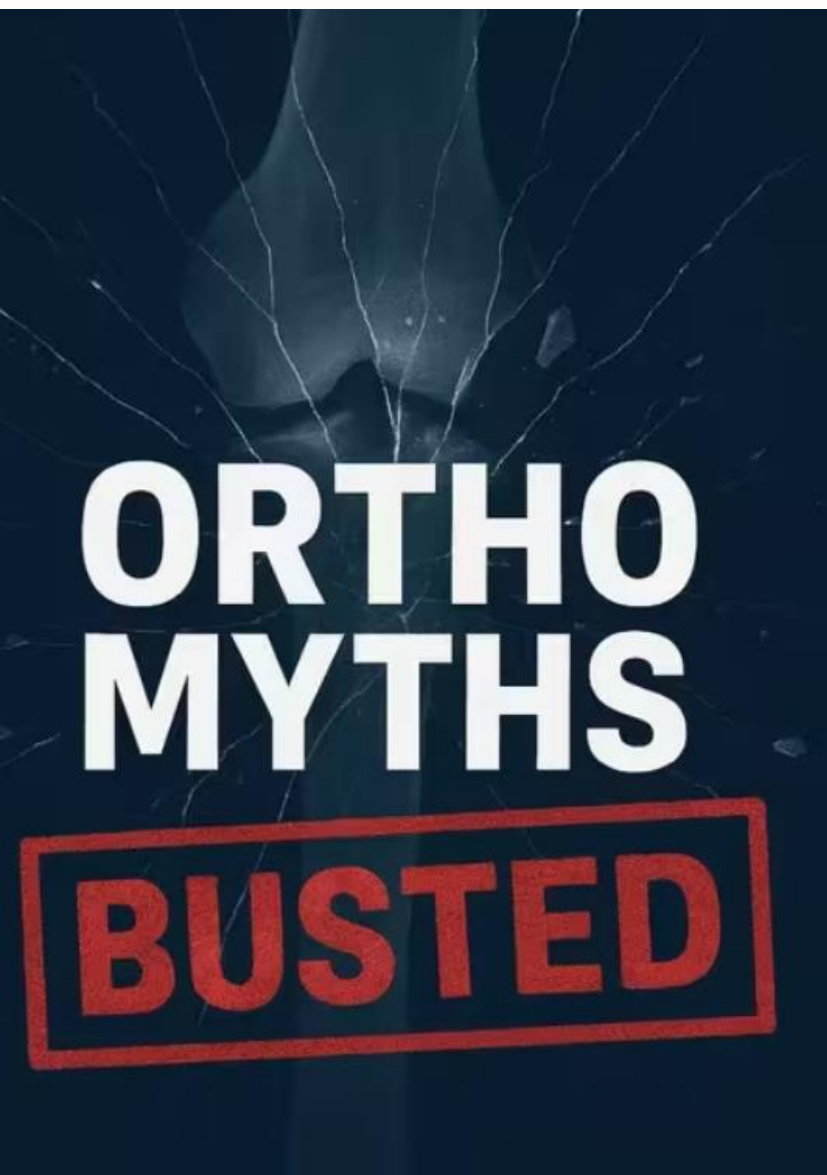
Dr. Thomas Decock

Dr. Karl Verellen

Dr. Kazim Kalayci

Dr. Tom Van den Langenbergh

Totale heupprothese in dagziekenhuis: De toekomst?

Dr. Thomas Decock
Schouder- en Heupchirurgie
Orthopedie ZAS Jan Palfijn/Cadix

12/11/2025

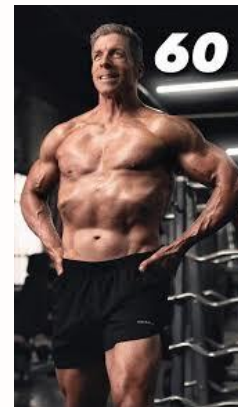
ZIEKENHUIS *aan*
de STROOM

Wat zijn de drijfveren?

- Toegenomen wens in de jonge/actieve populatie
- Uitgebreide 'Fast track' protocols
- Economische druk
- Minimaal invasieve chirurgie (MIS)
- Beter peri-operatieve pijn management
- Betere rehab protocols

Voor wie?

Inclusiecriteria:

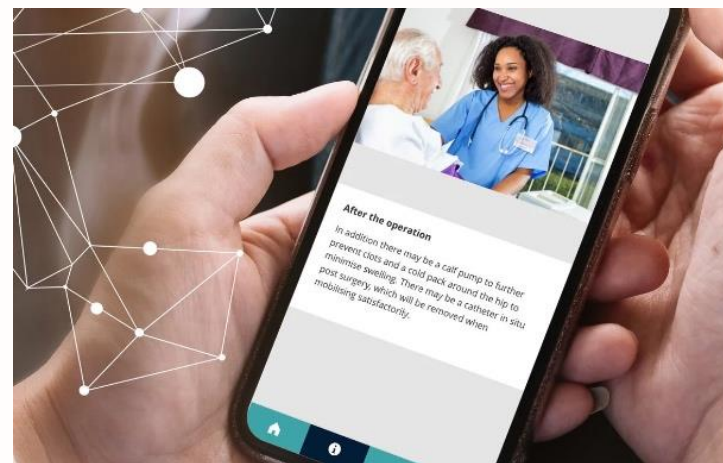
- < 75j
- Thuisbegeleiding 72u
- ASA I/II
- BMI < 35kg/m²
- Akkoord behandelend huisarts

Exclusiecriteria:

- Cardiopulmonaire aandoeningen
- Insuline-dependente DM
- Neurologische aandoeningen
- Anticoagulantia

Preoperatieve oppuntstelling

- Preoperatieve onderzoeken/ consulten
- Patiënt educatie (infosessies THP)
- Pre-habilitatie (opstart krukentraining, tips voor trappen, algemene conditie en spierkracht, voedingsadvies)
- Installatie 'Patient Journey app'

Hoe ziet een dagopname er uit?

- Aanmelding 1u30min voor ingreep
- Eerste geplande ingreep van de dag: 8u 's morgens
- Minimaal Invasieve Chirurgie (MIS)
- Kine < 2u postop (recovery), 3 sessies (13u, 15u)
- Middagmaal
- Postop RX
- Chirurg aan bed
- Strak schema pijnmedicatie
- Profylactisch LMWH 1dd 30d

Date: _____

Daily Planner "Work Hard and it Happen today"

Top Priorities	
1.	
2.	
3.	

Scheduled	
Time	Activity

To Do	
☐	
☐	
☐	
☐	
☐	
☐	
☐	
☐	
☐	
☐	
☐	
☐	
☐	
☐	
☐	

Water	
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐

For Tomorrow	

R/	Pre-op: 6u	8u	10u	12u	14u	16u	18u	20u	22u	24u
Paracetamol 1G	x			x			x			x
Celebrex 200mg			x						x	
Oxycontin 5mg		x						x		
Oxynorm 5mg	(x)		(x)		(x)		(x)		(x)	
Fraxiparine 0,4ml							x			

Ontslagcriteria

- Zelfstandig lig-staan
- Zelfstandig zit- staan
- 30m stappen
- Trappen doen
- Zelfstandig toilet en aankleden
- Stabiele parameters
- Goede intake
- Pijncontrole
- Spontane mictie
- **Keuze ligt bij patiënt op dat moment!**

Postoperatieve opvolging

- Postop telefonisch contact (dag 1 & 3)
- Postop dag 1 huisartsbezoek (bloedafname, controle parameters, telefonisch overleg)
- Controle 2w, 6w (3m) postop

Doel?

- De patiënt het 'ziekte'-gevoel ontnemen DOOR:
  - Postoperatieve nausea minimaliseren
  - Snel vertrouwen in de heup nog voor eerste pijn optreedt
  - Zelfstandigheid te stimuleren (hygiëne, aankleden, stappen,...)
  - Tijd in het ziekenhuis te minimaliseren

Pro's vs. Con's

- 85% succes ratio
- Bewezen veilige optie
- Complicatieratio stabiel < 5%
- Toegenomen tevredenheid patiënt
- Gedaald risico op ziekenhuis-gerelateerde complicaties
- Efficiënter gebruik ziekenhuiscapaciteit
- Gedaalde ziekenhuiskosten

- 15% toch overnachting
- Risico op onopgemerkte postop complicatie: nabloeding, wondproblemen, DVT,...
- Pijncontrole, PONV, Postoperatieve hypotensie
- Toegenomen risico op 'her'aanmelding/onzekerheid thuis (60% niet chirurgisch)
- Toegenomen druk op eerste-lijn zorgverleners
- Geen uniformiteit in patiënt-selectie en mogelijks ongelijke zorg

Take home messages

- THP in dagziekenhuis is mogelijk en veilig
- Niet 'one size fits all' maar patiënt afhankelijke noden: Patiënt-selectie!
- Intensieve dagplanning
- Teamwork Chirurg – Anesthesie - Eerste lijn essentieel

Heupchirurgie ZAS Jan Palfijn/Cadix:

- Dr. Borms A.
- Dr. Jans C.
- Dr. Decock T.
- Dr. Van Wellen P.

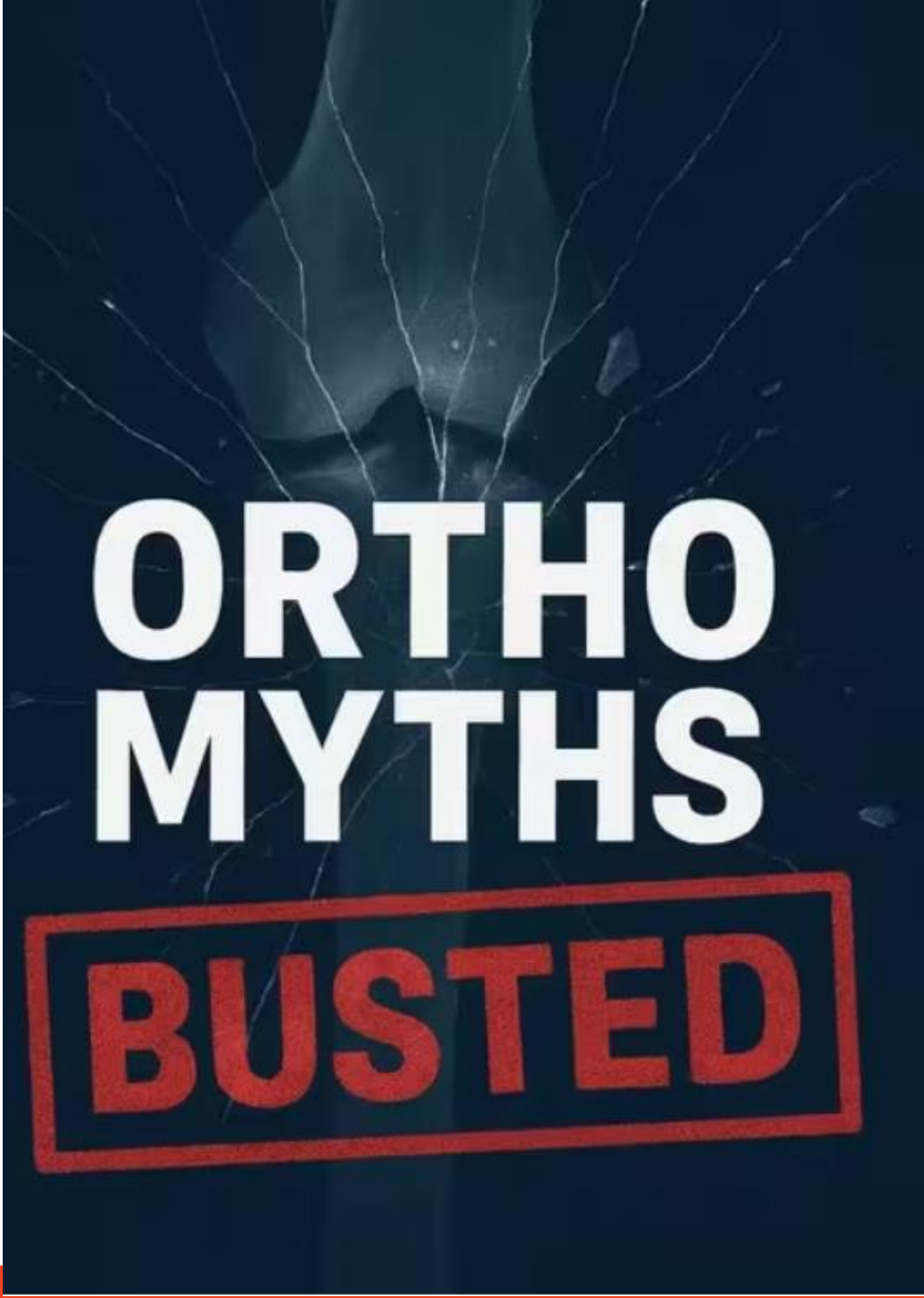
Volg ons op **zas.be** en

MRI: ondanks een versleten knie?

Arne Van de Vyver
Kniechirurgie

A dark, close-up image of a knee joint, appearing cracked or shattered, with white lines radiating from the center, suggesting a fracture or severe damage.

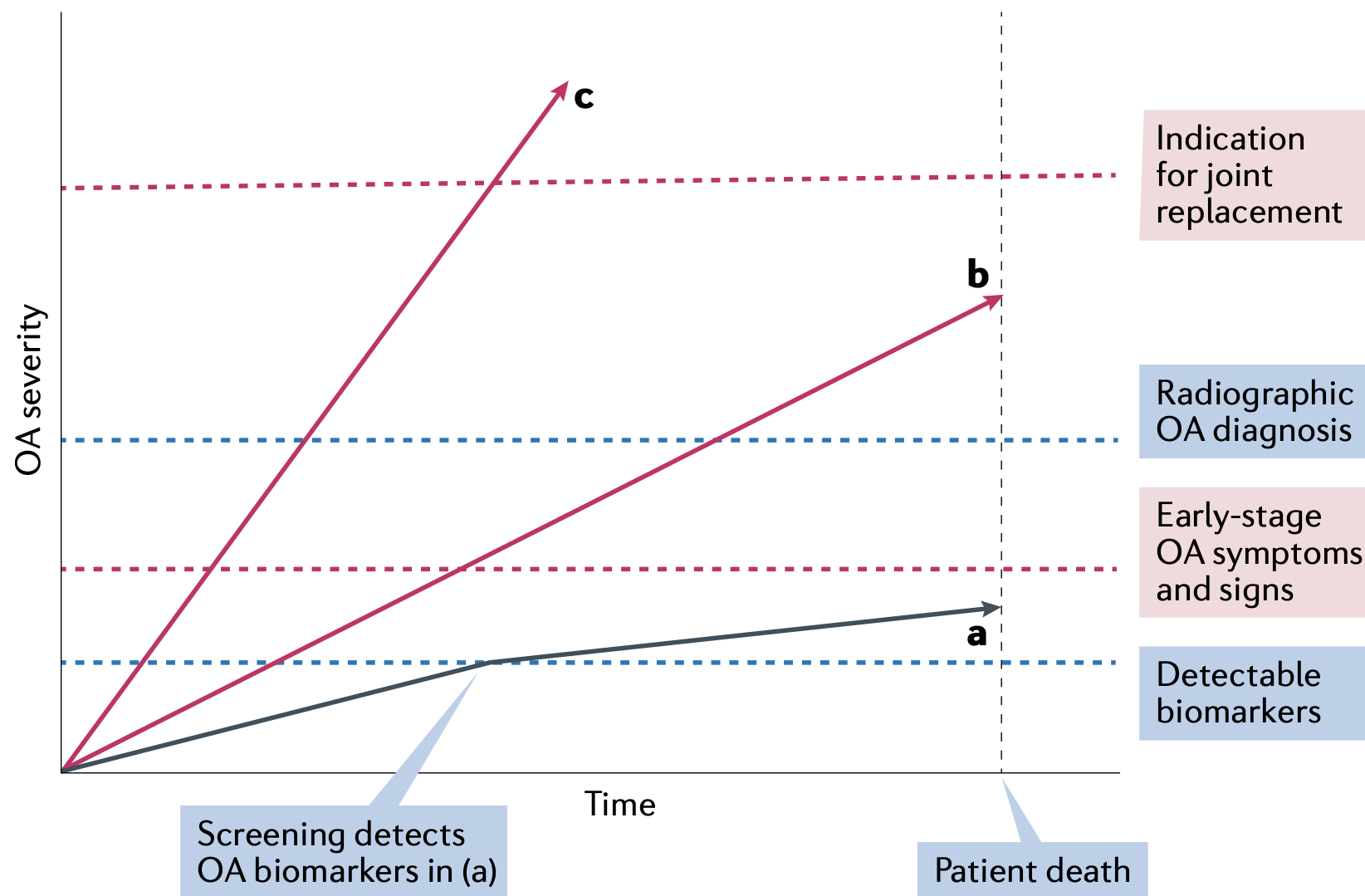
ORTHO MYTHS

BUSTED

HINTS der "versleten knie"

- Leeftijd > 45 jaar
- Progressief ontstaan, zonder trauma
- Op- en afgaand
- Ochtendstijfheid <30 minuten
- Anamnese → oud knietrauma, heeldkunde
- Geen alarmspymptomen

DIAGNOSE = KLINISCH!

Mahmoudian A, Lohmander LS, Mobasheri A, Englund M, Luyten FP. *Early-stage symptomatic osteoarthritis of the knee — time for action*. Nat Rev Rheumatol. 2021 Oct;17(10):621–632. DOI: 10.1038/s41584-021-00673-4

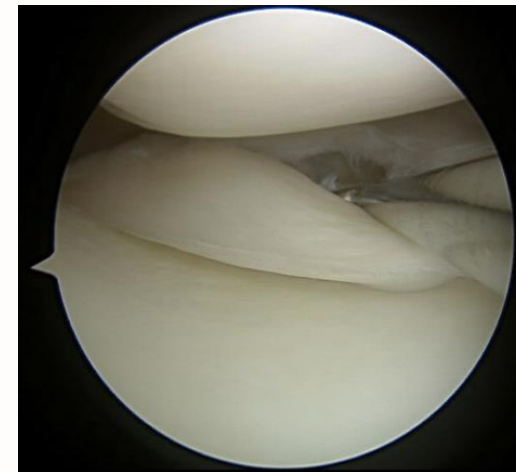
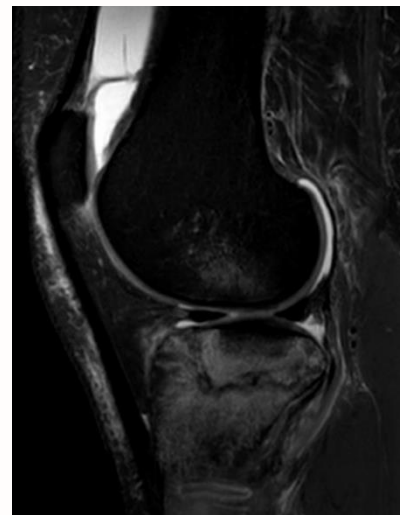
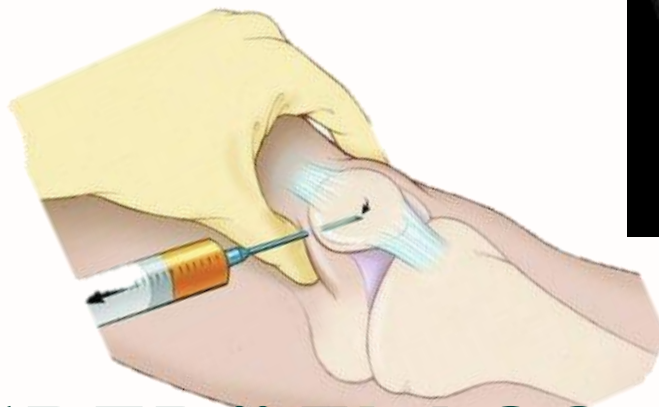
KLINIEK

MILDE ARTROSE	GEVORDERDE ARTROSE
Mechanische pijnklachten	Nachtelijke pijn
Stijfheid (ochtend)	Standafwijking
Bewegingsbeperking	Bloccages
Hydrops (mild)	Hydrops

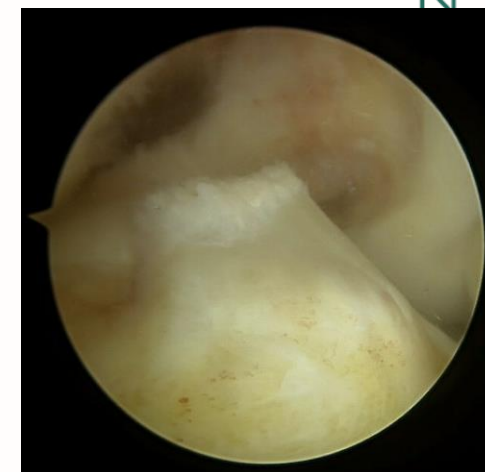
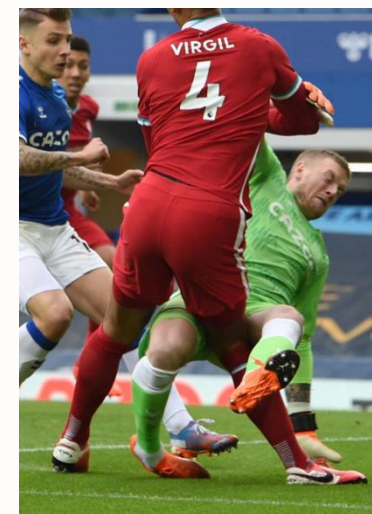
Hydrops?

- Geen correlatie met ernst artrose
- Kan bij opflakking → synoviale irritatie
- MAAR!!! Beware
  - Acuut ontstane hydrops <24u
  - Roodheid, warmte, koorts
  - Na trauma

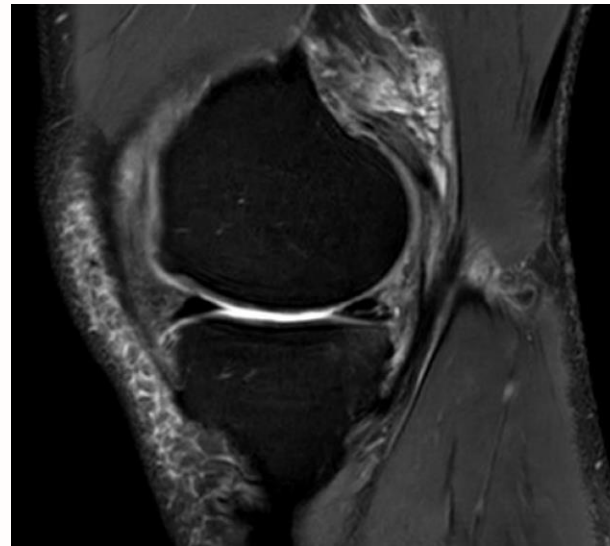

‘RED’ FLAGS

Doktoor, tis menne meniscus!

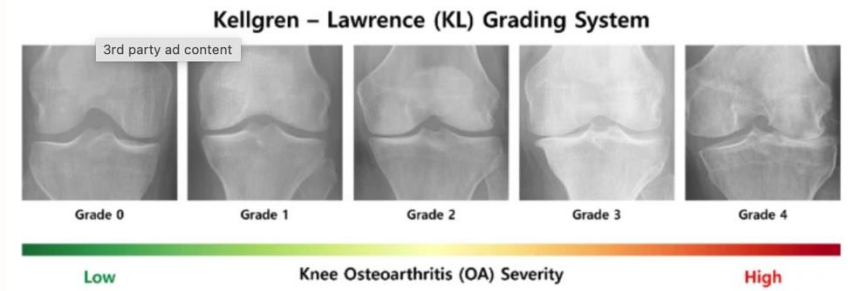
- Hints der versleten knie
- Mediale kniepijn
- MRI protocol:
  - Horizontale ruptuur achterhoorn mediale meniscus

RX EN KLINIEK

VS

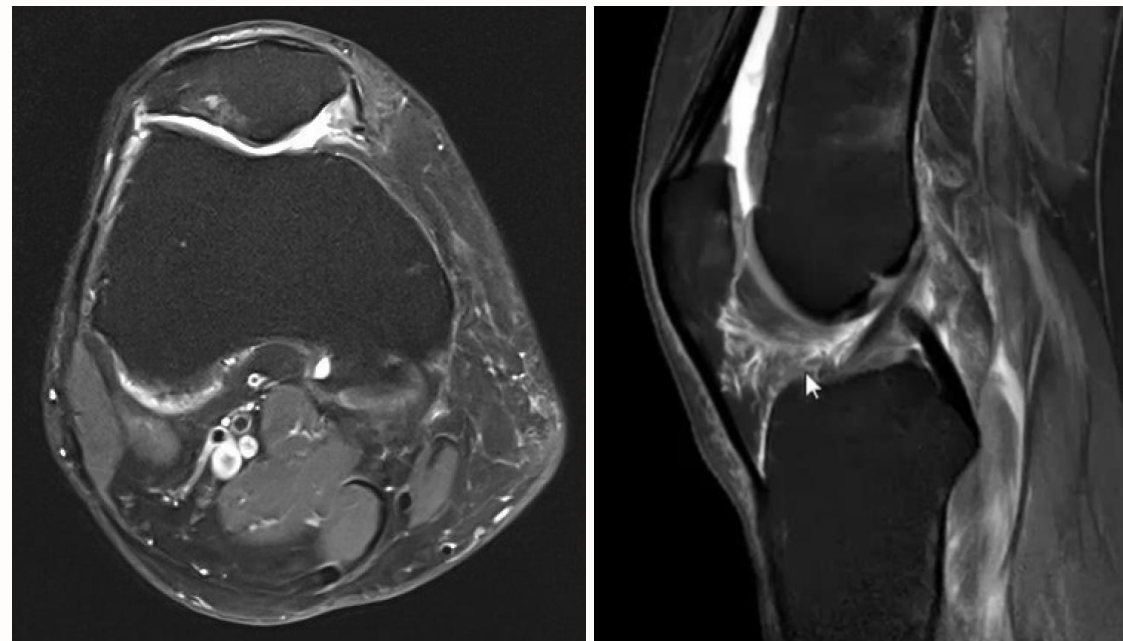

Steenkamp W, Rachuene PA, Dey R, Mzayiya NL, Ramasuvha BE. The correlation between clinical and radiological severity of osteoarthritis of the knee. SICOT J. 2022;8:14. doi: 10.1051/sicotj/2022014. Epub 2022 Apr 6. PMID: 35389338; PMCID: PMC8988866.

Radhakrishnan R, Padki A, Lim WSR, Cheng DZ, Ng YH, Tay KXK, Koh JSB, Howe TS. Correlation of the Radiographic Grading of Knee Osteoarthritis With Physical Function but Not Emotional Quality of Life Scores. Cureus. 2024 Dec 14;16(12):e75700. doi: 10.7759/cureus.75700. PMID: 39811232; PMCID: PMC11730475.

MRI EN KLINIEK

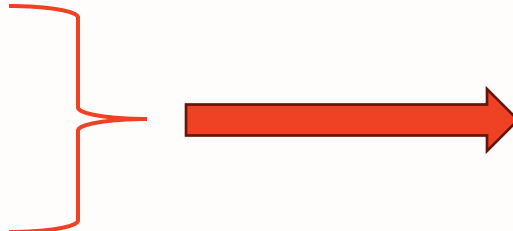
- Veel informatie
  - Subchondrale cysten
  - Oedeem
  - Kraakbeendefecten
  - Synovitis
- Kliniek correleert niet met tibiofemorale bevindingen, wel met patellofemorale bevindingen (studie n=71, 2022)

RICHTLIJNEN

- NHG (2020)
  - Geen beeldvorming ter bevestiging van knie artrose → ?

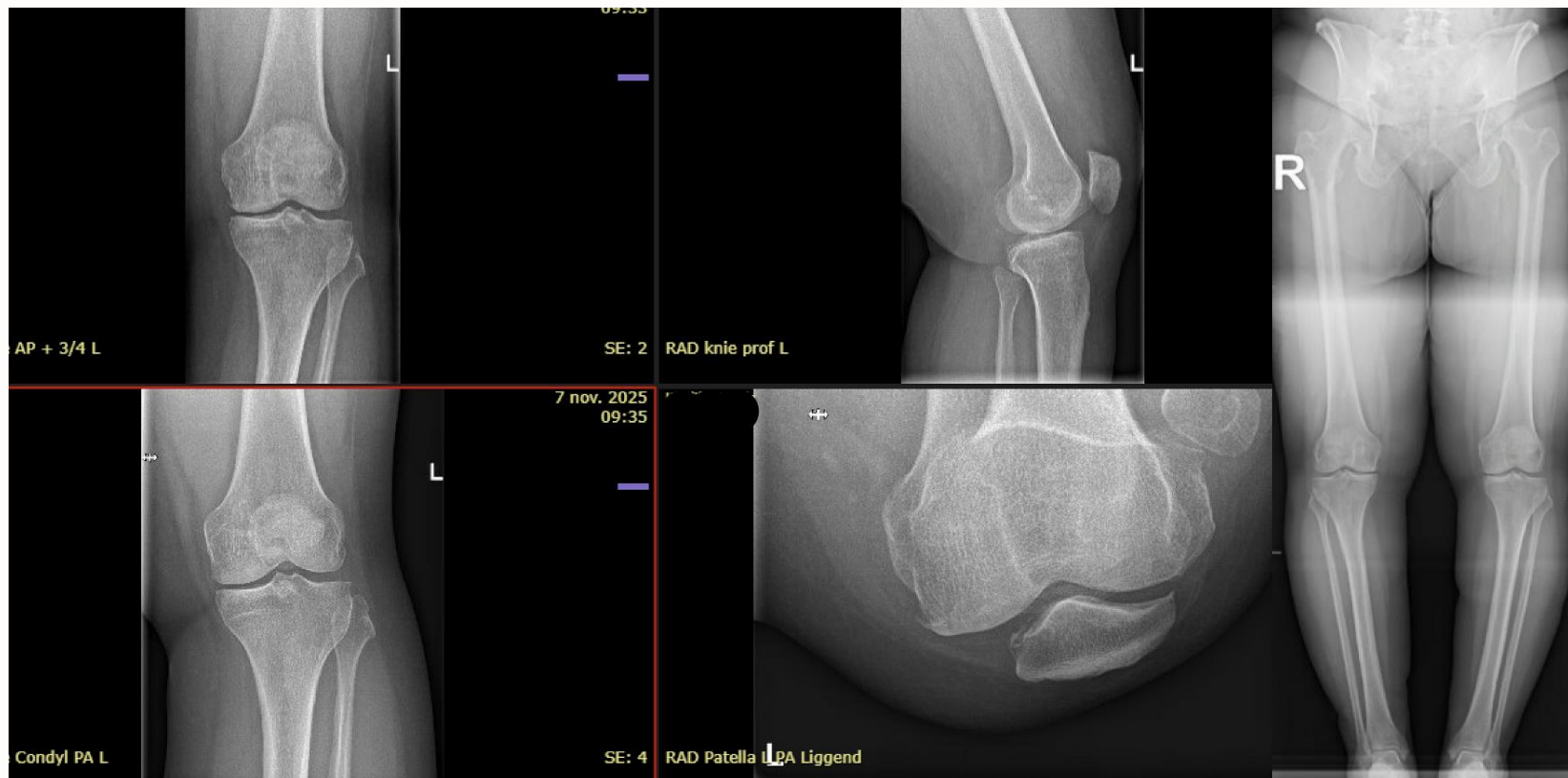
Er is onzekerheid over de associatie tussen radiologische, echografische of MRI bevindingen en klachten bij artrose. Het vermoeden bestaat dat beeldvormend onderzoek niet zinvol is in de diagnostiek van artrose bij een eerstelijns populatie en daarom wordt het op dit moment niet aanbevolen.

- NICE (2022) & Australian Clinical Care Standard (2024)
  - MRI
  - CT
  - Echo

Geen rol bij artrose diagnose

Order rx knie in ZAS

- STAANDE opname!!!
  - Face (+Schuss)
  - Profiel
  - Skyview/Merchant patella
- Rx full leg

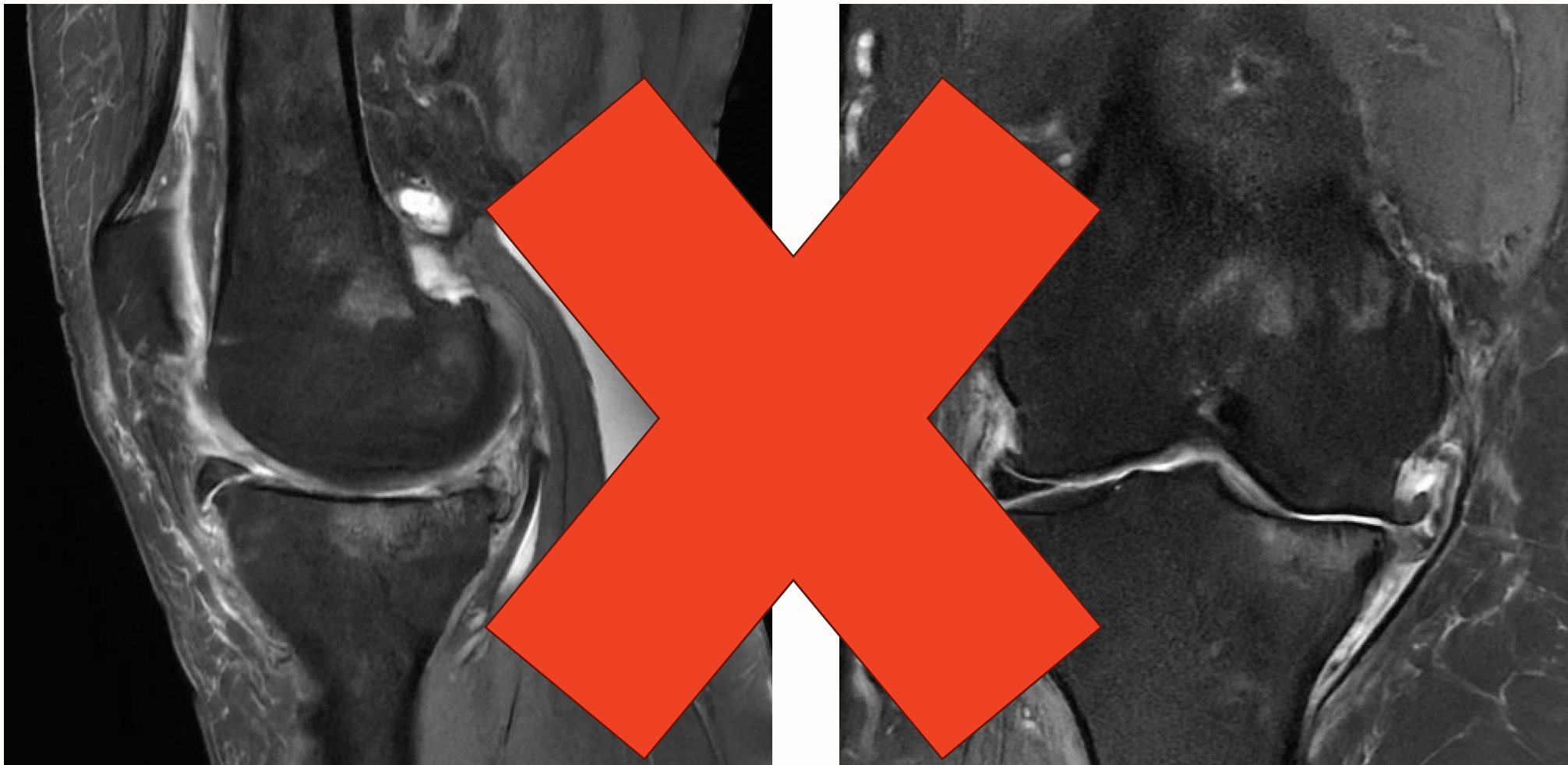
SAMENVATTEND

GEEN MRI	WEL MRI
>45j	< 45j
Progressief	Acuut
Geen trauma	Trauma + hydrops; rx negatief
Op- en afgaand	Nachtelijke pijn
Ochtendstijf < 30 min	Geblokkeerde knie
Hydrops	Hydrops

VS

CASUS 61 j vrouw

- Verpleegkundige
- Geen trauma
- Op en afgaande pijn
- Wandelafstand onbeperkt, nadien veel pijn
- Trappen lastig, doenbaar
- Soms zwelling
- VG: conservatief behandelde VKB scheur op 30j leeftijd

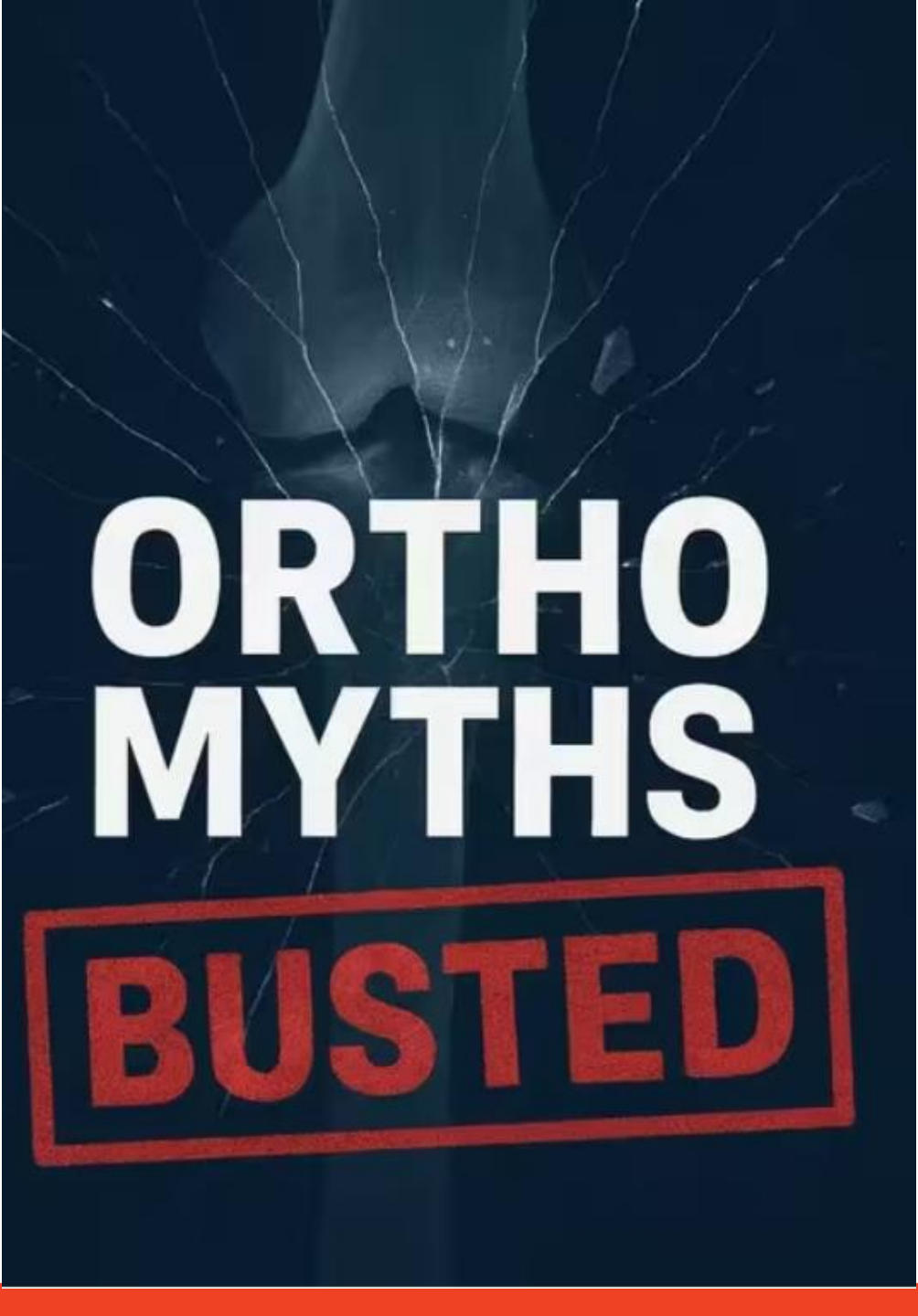
Bedankt!

Is een enkelverstuiking onschuldig?

Margot Demeulenaere
Voet- en enkelchirurgie

A dark, close-up image of a human ankle joint, showing the bones and ligaments. The image is overlaid with numerous white, jagged cracks, suggesting a fracture or severe damage.

**ORTHO
MYTHS**

BUSTED

Laterale enkel distorsio

Traumamechanisme

Pijn

Belastbaarheid

Instabiliteit

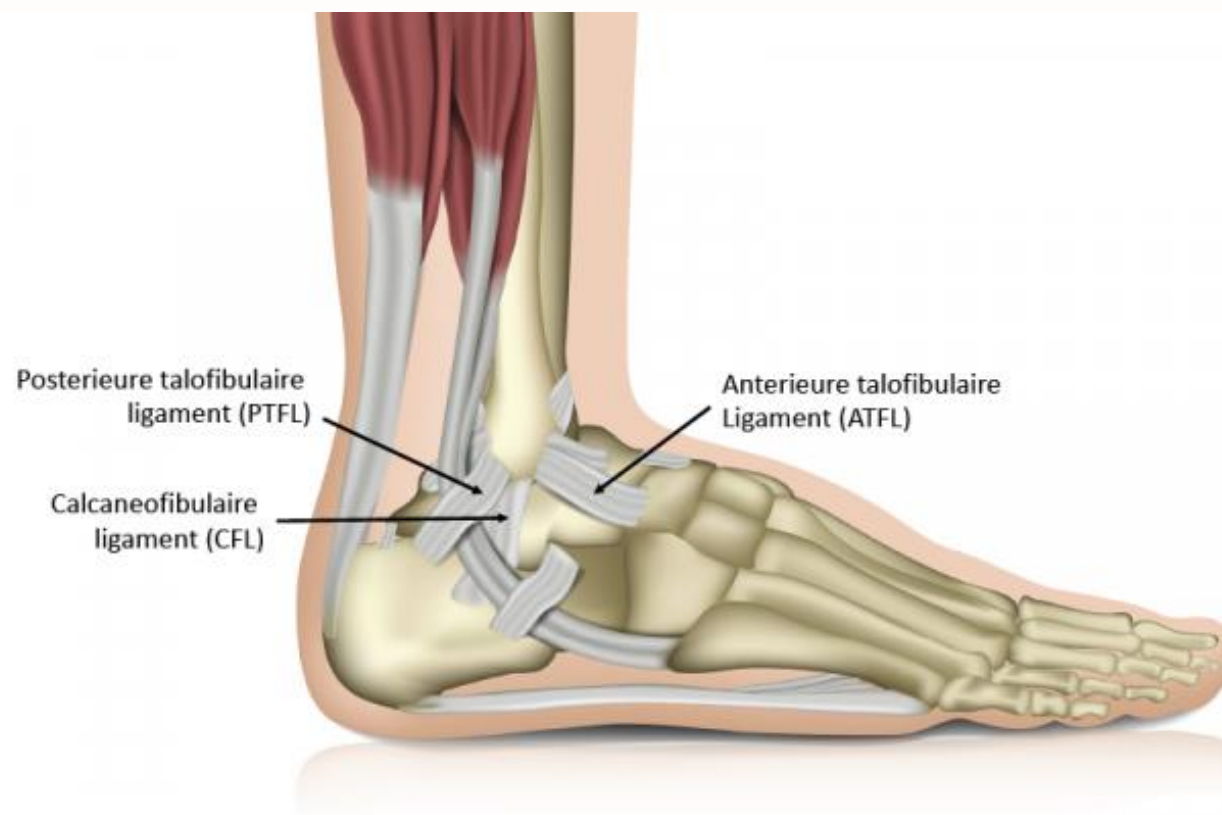
Beperking in activiteit

Beroep, hobby

Behandeling

VG, eerdere distorsies

Inversietrauma

Radiografie

3 opnames

Klinisch onderzoek en herevaluatie na 4 dagen

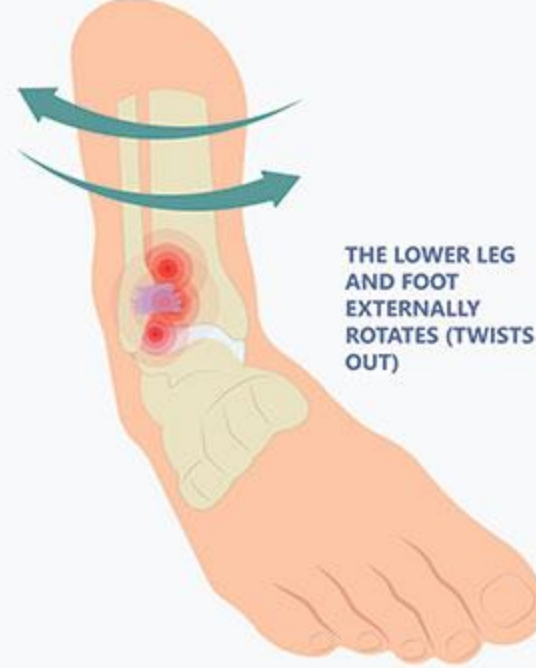
Behandeling

- RICE
- Paracetamol +/- (topisch) NSAID
- Tape of (semi-)rigiede brace
- Gipsimmobilisatie
  - Max. 10 dagen
- Oefentherapie
  - Kinesithérapie
  - www.thuisarts.nl
- Duur van de symptomen
  - Graad 1 distorsio: +/- 2 weken
  - Graad 2/3 distorsio: 6 weken – 3 maanden

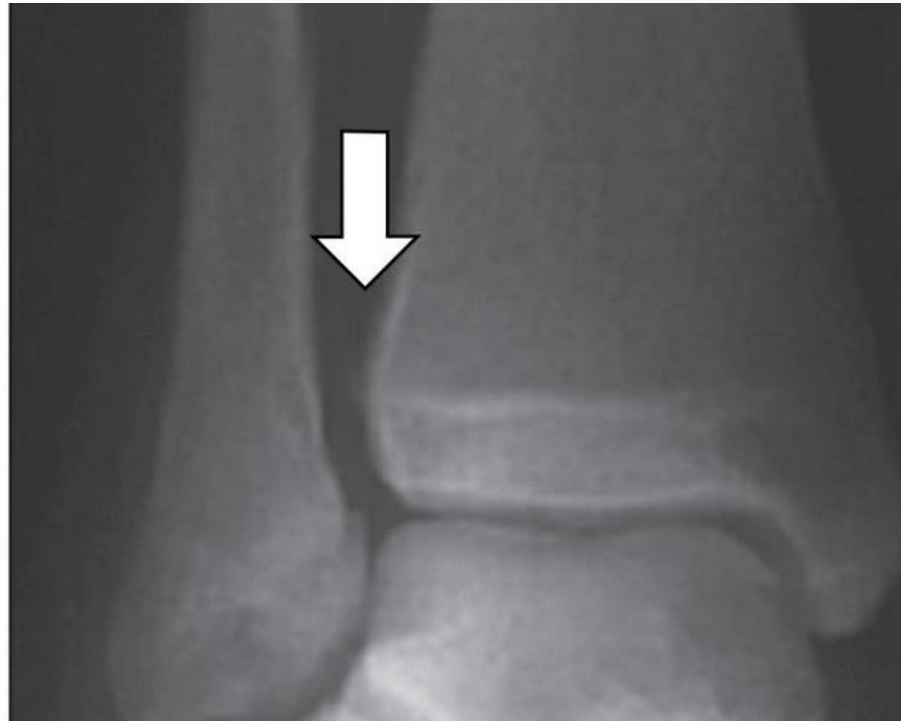
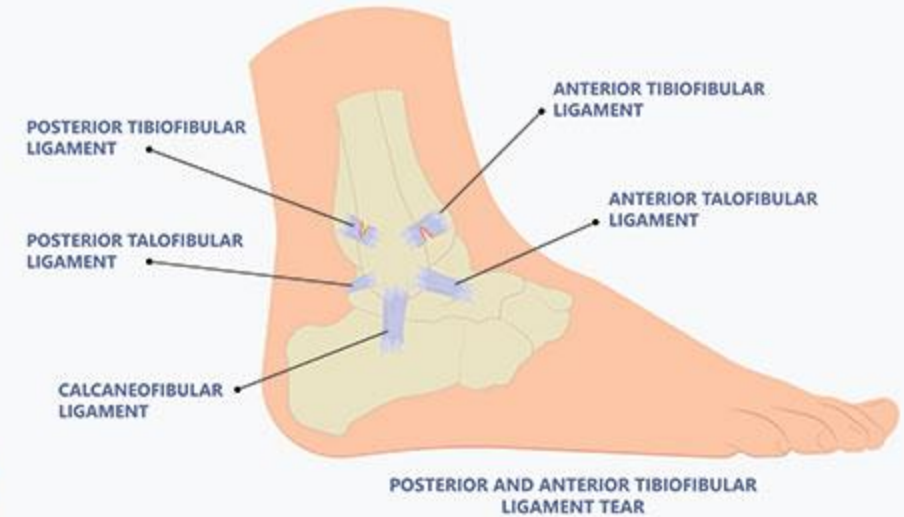
Red flags

High ankle sprain

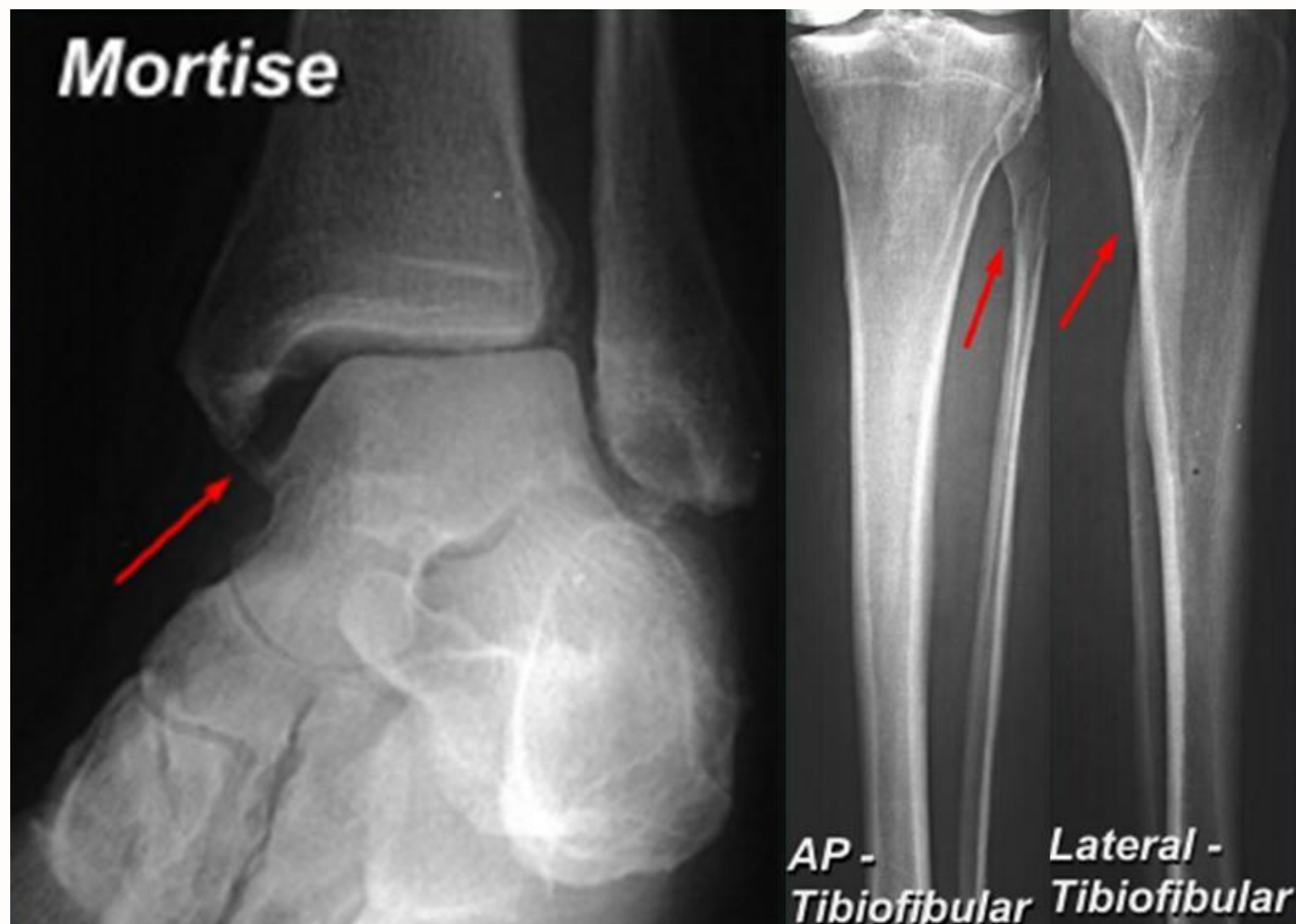

HIGH ANKLE SPRAINS

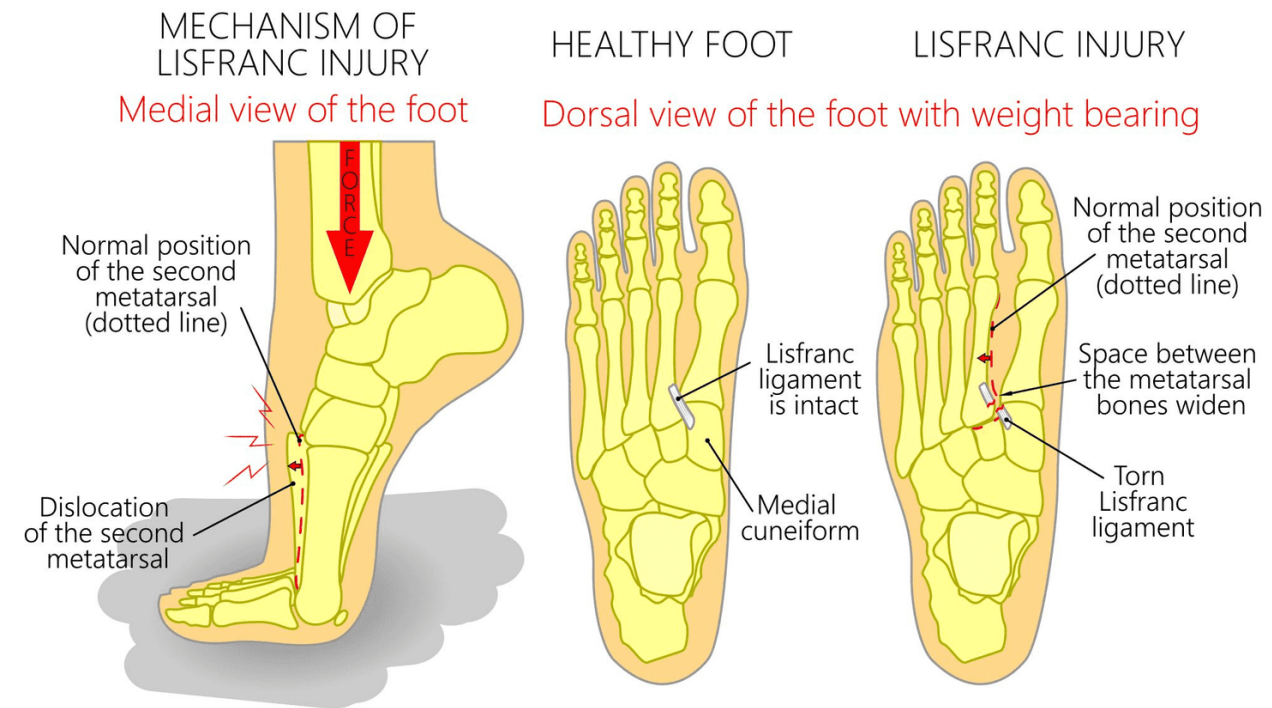

[Is Your Ankle Sprain More Serious Than You Think? Signs You Should See a Specialist - Martin Klinke | London Foot & Ankle Orthopaedic Surgeon](#)

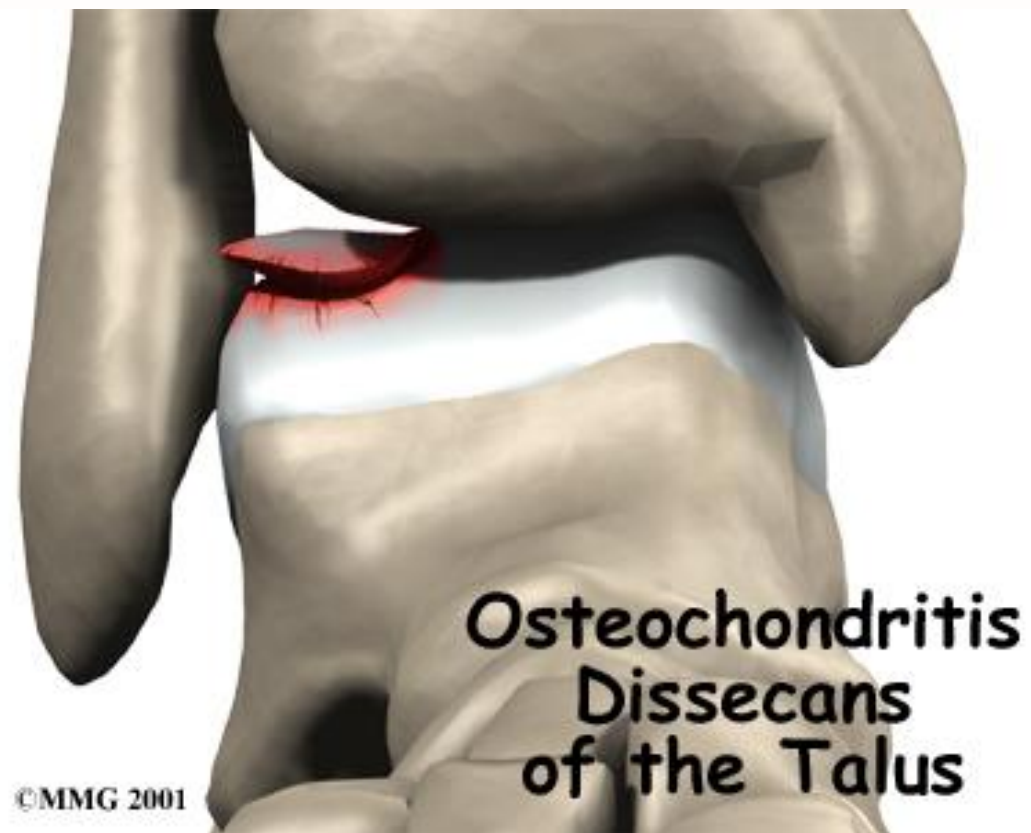
Maisonneuve fractuur

Lisfranc letsel

Osteochondraal letsel

Neuropraxie

- N peroneus communis, profundus, superficialis
- N tibialis

Zeldzaam, of toch niet?

- EMG
- Oefentherapie

Wanneer verwijzen?

- Fractuur
- Chronische enkel instabiliteit
- Red flags

Referenties

- [1] Ruiz-Sánchez FJ, Ruiz-Muñoz M, Martín-Martín J, Coheña-Jimenez M, Perez-Belloso AJ, Pilar Romero-Galisteo R, et al. Management and treatment of ankle sprain according to clinical practice guidelines: A PRISMA systematic review. *Medicine (United States)* 2022;101:E31087. <https://doi.org/10.1097/MD.00000000000031087>.
- [2] Mitsiokapa E, Mavrogenis AF, Drakopoulos D, Mauffrey C, Scarlat M. Peroneal nerve palsy after ankle sprain: an update. *European Journal of Orthopaedic Surgery and Traumatology* 2017;27:53–60. <https://doi.org/10.1007/s00590-016-1845-0>.
- [3] Vuurberg G, Hoorntje A, Wink LM, Van Der Doelen BFW, Van Den Bekerom MP, Dekker R, et al. Diagnosis, treatment and prevention of ankle sprains: Update of an evidence-based clinical guideline. *Br J Sports Med* 2018;52:956. <https://doi.org/10.1136/bjsports-2017-098106>.
- [4] Kerkhoffs GM, Van Den Bekerom M, Elders LAM, Van Beek PA, Hullegie WAM, Bloemers GMFM, et al. Diagnosis, treatment and prevention of ankle sprains: An evidence-based clinical guideline. *Br J Sports Med* 2012;46:854–60. <https://doi.org/10.1136/bjsports-2011-090490>.

Bedankt!

Arbeidsongeschiktheid

“We blijven beter thuis”

Arne Van de Vyver

“Ongeschiktheidsschrijvende arts”

ORTHO MYTHS

BUSTED

DOEL

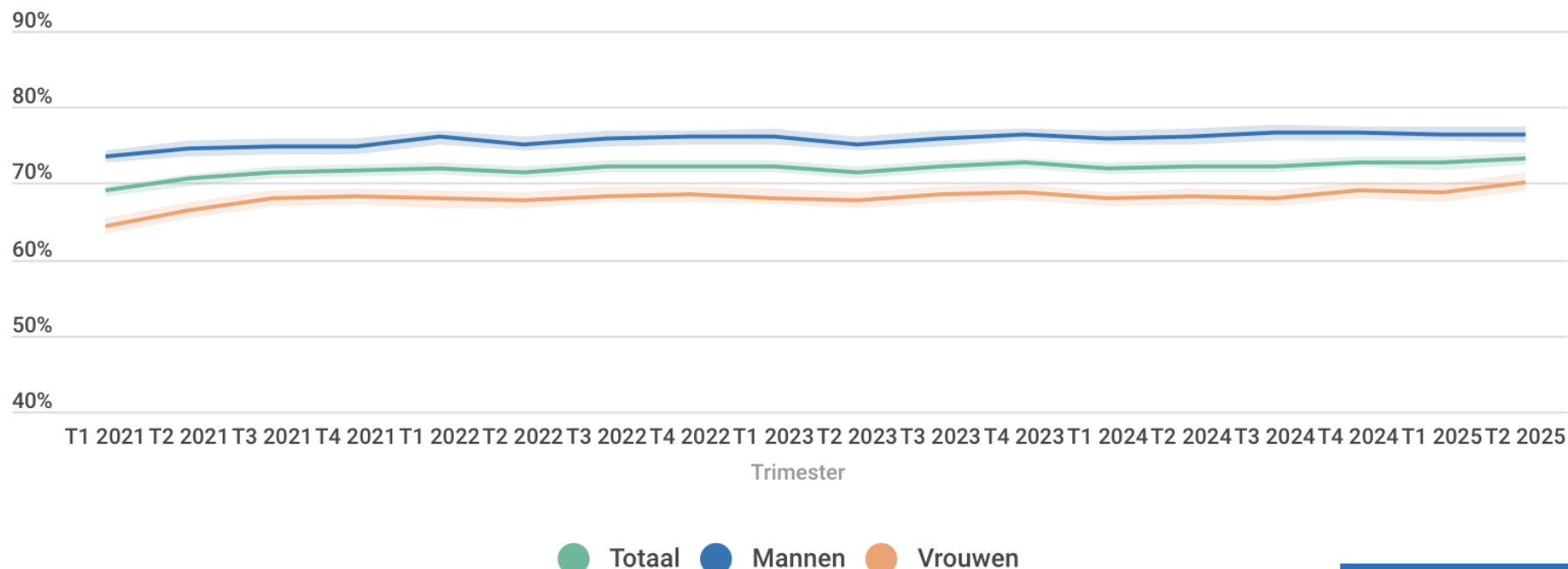
- Gemiddelde return to work (RTW) bij orthopedische letsels bespreken
- Welke barrières bij RTW?
- Hoe veilig en tijdig RTW bekomen?

73,3% van de 20-64-jarigen is aan het werk

In het tweede kwartaal van 2025 wordt de werkgelegenheidsgraad bij 20-64-jarigen geschat op 73,3%. In absolute termen betekent dit dat er in het tweede kwartaal van 2025 naar schatting 4.970.000 mensen van 20 tot en met 64 jaar aan het werk zijn in België. Als we de populatie van 15 jaar en ouder bekijken, gaat het om 5.177.000 werkende personen.

Bij mannen blijft de werkgelegenheidsgraad stabiel op 76,5%; bij vrouwen noteren we een stijging en is 70,1% van alle 20-64-jarigen aan het werk (grafiek 1).

Grafiek 1: Werkgelegenheidsgraad 20-64-jarigen naar geslacht (T1 2021-T2 2025)

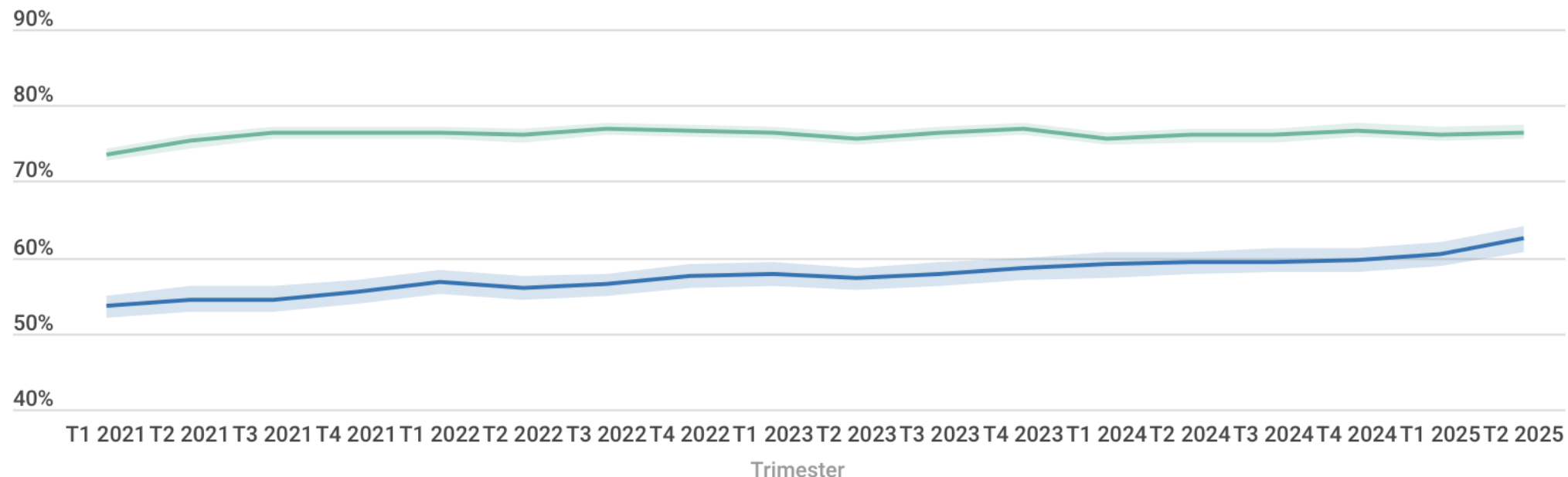
Download data

In de grafieken stellen de lijnen de geschatte waarden voor en de zone daarrond geeft het 95% betrouwbaarheidsinterval (B.I.) rondom de schatting weer.

Tabel

Naar leeftijd zien we tussen het eerste en tweede kwartaal van 2025 geen significante evolutie bij de 20-54-jarigen, maar bij de 55-64-jarigen blijft de stijgende trend van de afgelopen kwartalen zich doorzetten (grafiek 2). De werkgelegenheidsgraad van 20-54-jarigen en 55-64-jarigen bedraagt in het tweede kwartaal van 2025 respectievelijk 76,5% en 62,4%.

Grafiek 2: Werkgelegenheidsgraad 20-64-jarigen naar leeftijdsgroep (T1 2021- T2 2025)

[Download data](#)

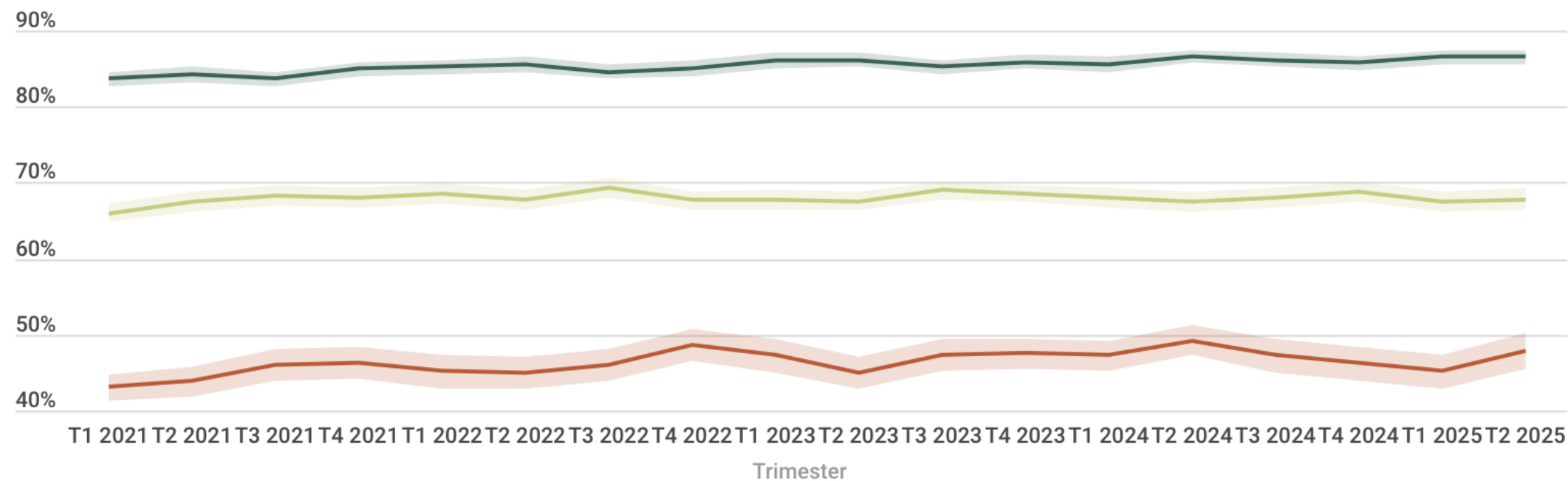
In de grafieken stellen de lijnen de geschatte waarden voor en de zone daarrond geeft het 95% betrouwbaarheidsinterval (B.I.) rondom de schatting weer.

Tabel

De werkgelegenheidsgraad in Vlaanderen wordt in het tweede kwartaal van 2025 geschat op 77,8%, een cijfer dat stabiel blijft ten opzichte van vorig kwartaal (grafiek 3). In Wallonië noteren we een toename van de werkgelegenheidsgraad, die in het tweede kwartaal van 2025 geschat wordt op 68,4% ten opzichte van 66,8% in vorig kwartaal. En ook de Brusselse werkgelegenheidsgraad evolueert gunstig met een stijging van 61,9% naar 64,4%, waarmee het cijfer opnieuw op het gemiddelde niveau van vorig jaar komt (gemiddelde 2024: 64,1%).

De werkgelegenheidsgraad van laag-, midden- en hooggeschoolden bedraagt respectievelijk 47,9%, 67,8% en 86,5% (grafiek 4). We noteren een toename bij de laaggeschoolden en een stabilisatie bij de midden- en hooggeschoolden.

Grafiek 4: Werkgelegenheidsgraad 20-64-jarigen naar onderwijsniveau (T1 2021- T2 2025)

● Laag ● Midden ● Hoog

In de grafieken stellen de lijnen de geschatte waarden voor en de zone daarrond geeft het 95% betrouwbaarheidsinterval (B.I.) rondom de schatting weer.

[Download data](#)

Tabel

Nadelen langdurig werkverzuim

	Werknemer		Werkgever
Fysiek	Fysieke deconditionering bij fysiek werk	Economisch	Productiviteitsverlies
Psychisch	Depressie, angst, ..	Organisatorisch	Burn-out, depressie, ... bij collegas
Sociaal	Isolatie		
Financieel	Armoede	Financieel	Loonkosten 30 dagen

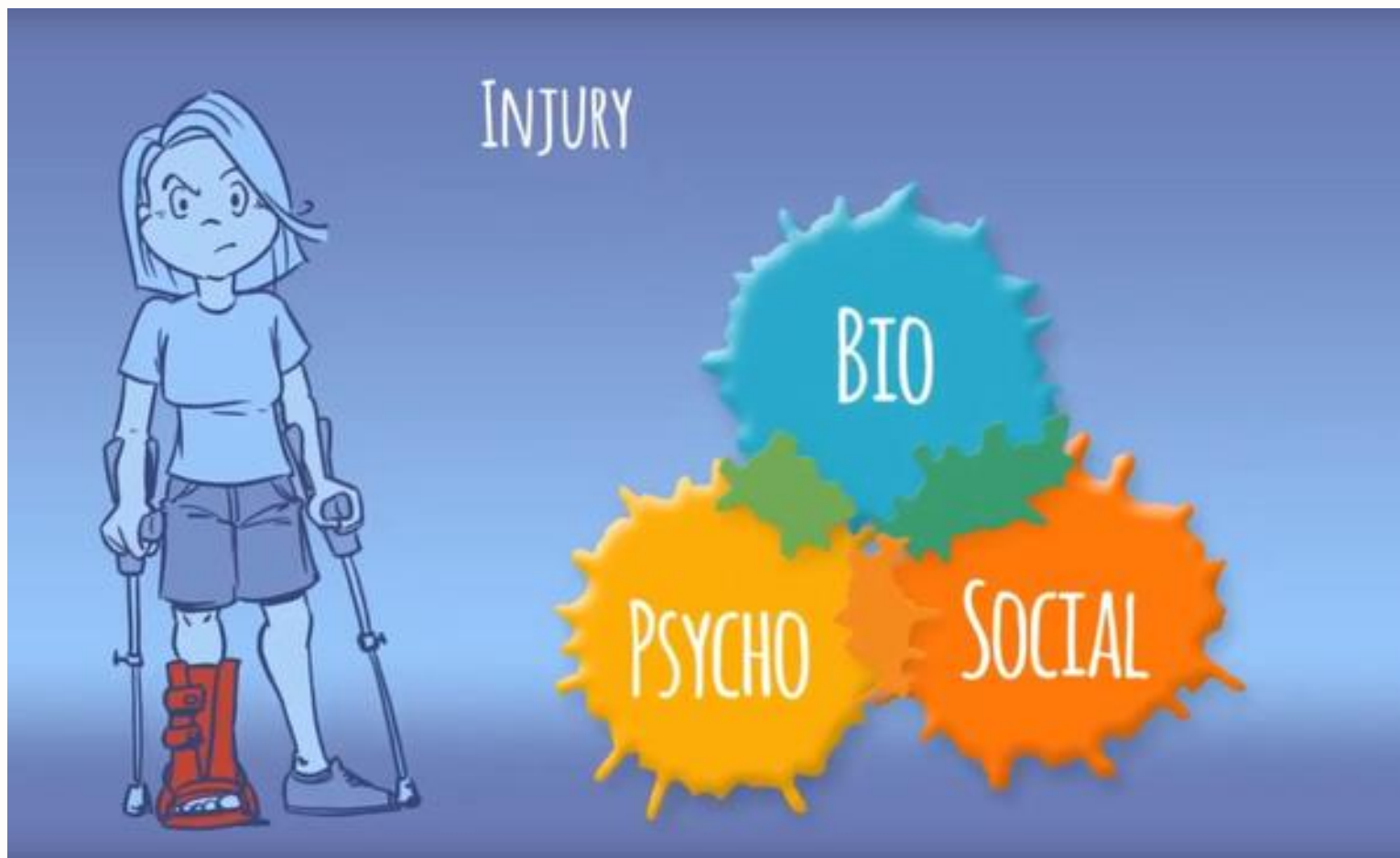
Prognose werkverzuim

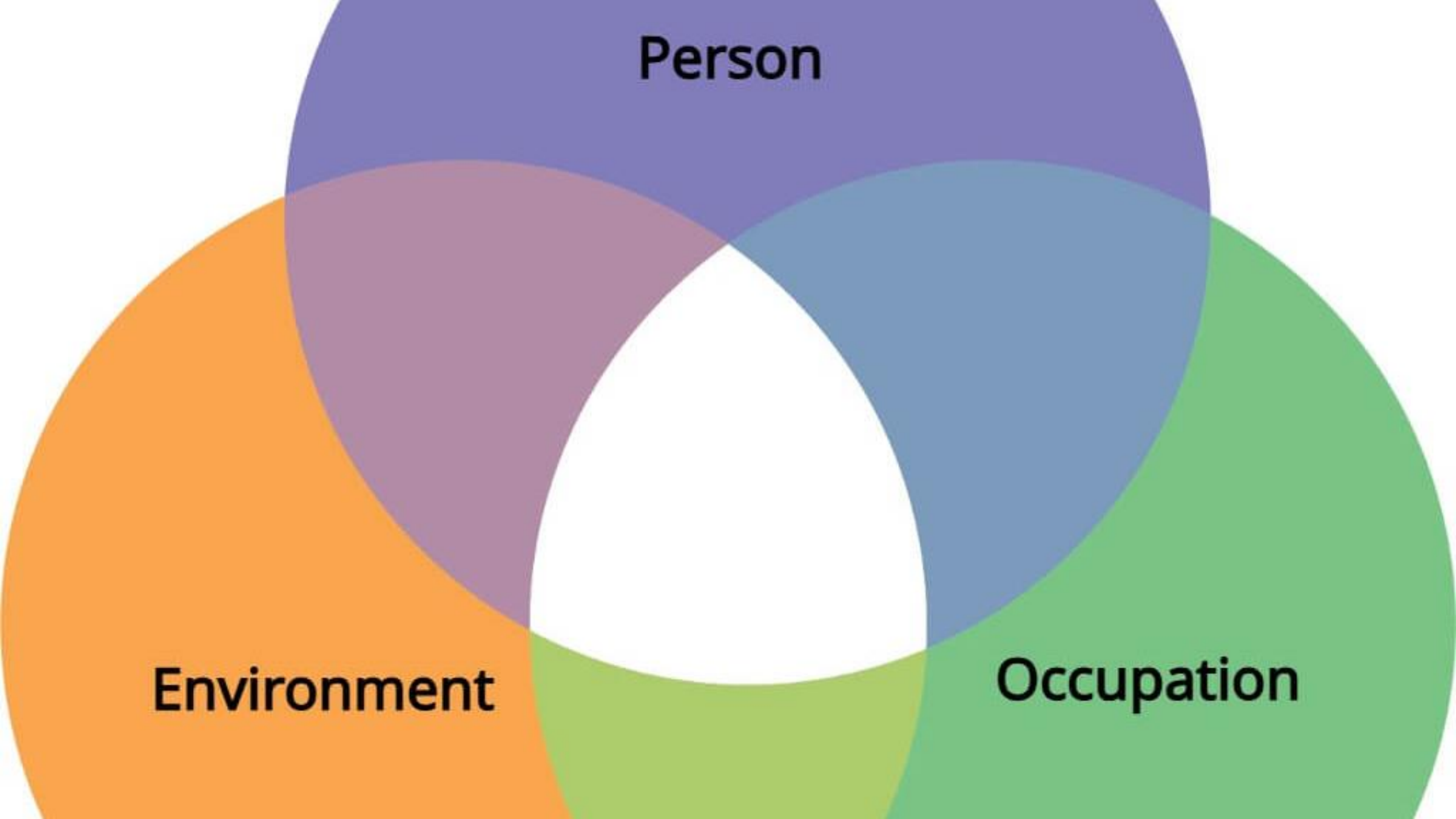
- Langere afwezigheid = kleinere kans op succesvolle RTW
  - <6 weken = meestal spontaan herstel
  - > 3 maanden = reïntegratie moeilijker
  - >6 maanden = 50% kans op duurzame terugkeer

Barrières RTW

"I'm inclined to think your symptoms are all in your head."

Person

Environment

Occupation

Succesvolle RTW

- Tijdig en correct
- Vroege kine
  - Werkspecifieke oefeningen en handelingen
- Aanpassingen op de werkvloer
- Psychologische support
- Realistische verwachtingen voor werknemer en werkgever

Rol orthopedisch chirurg

- Anatomische integriteit bewaren
  - Weefselheling
  - Fractuurstabiliteit
  - Belastingstolerantie
- Detecteren van complicaties
- Communicatie met huisarts, kine, arbeidsarts

MEDISCH KADER VOOR WERKHERVATTING!

Rol huisarts

- (Vroegtijdige) identificatie van
  - Hoogrisico patiënten
  - Biopsychosociale barrières
- Activeren op veilige manier
- Regelmatige opvolging
- Communicatie met specialisten, (para)medici, ...

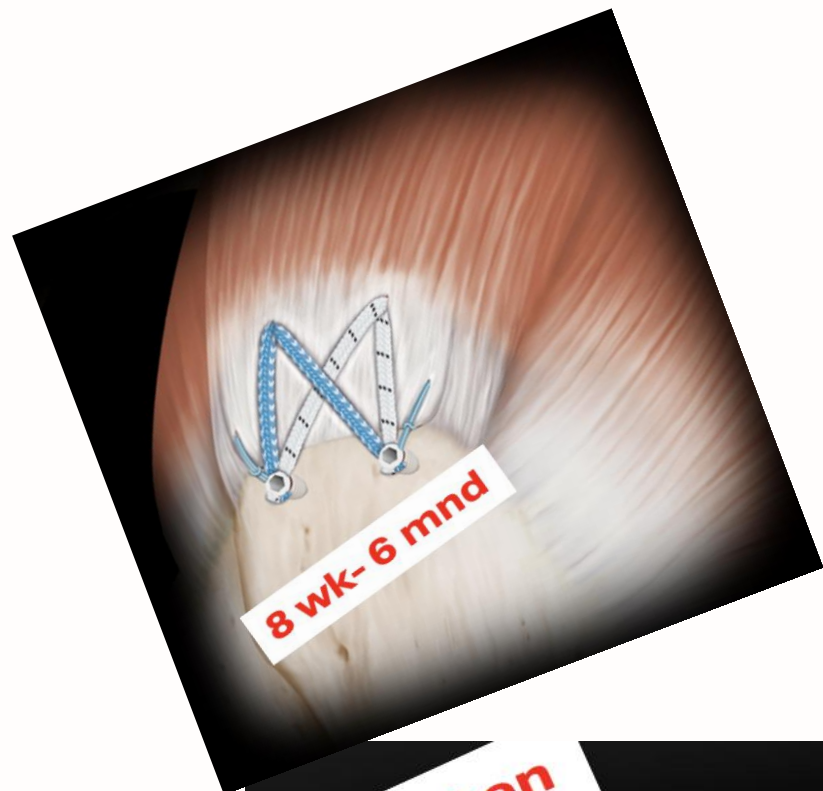
Rol kinesist

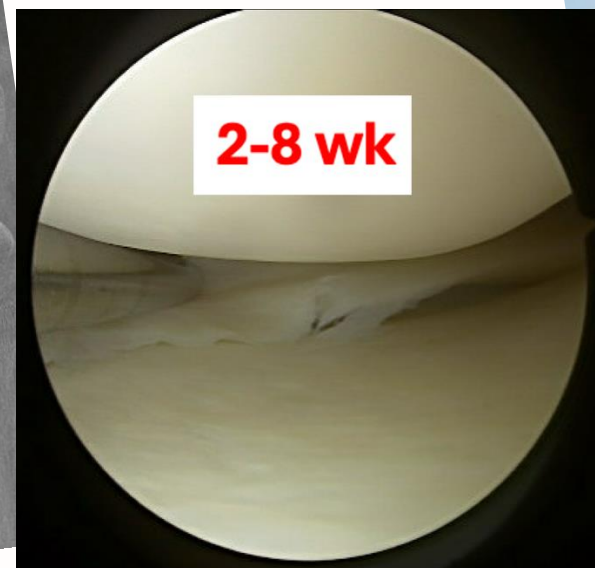
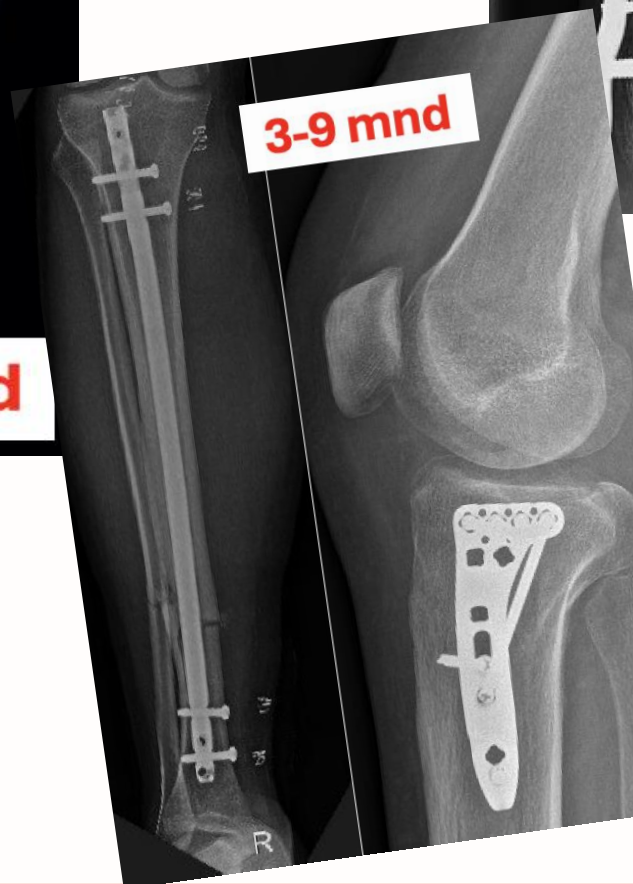
- Functioneel herstel begeleiden
  - Mobiliteit, spierkracht, stabiliteit, coördinatie
- Begeleiden progressieve belasting
- Inschatten fysieke belastbaarheid
- Ergonomie

MEEST REGELMATIGE CONTACTPERSOON → MOTIVATOR

	Mediaan RTW	Barrières
Bovenste lidmaat	6-12 weken	Sedentair vs fysiek werk
Onderste lidmaat	3-6 maanden	Weight bearing
Spine surgery	3-9 maanden	Psychosociaal sterke predictor
Prothesechirurgie	3-6 maanden	Sedentair vs fysiek werk

Polytrauma

???

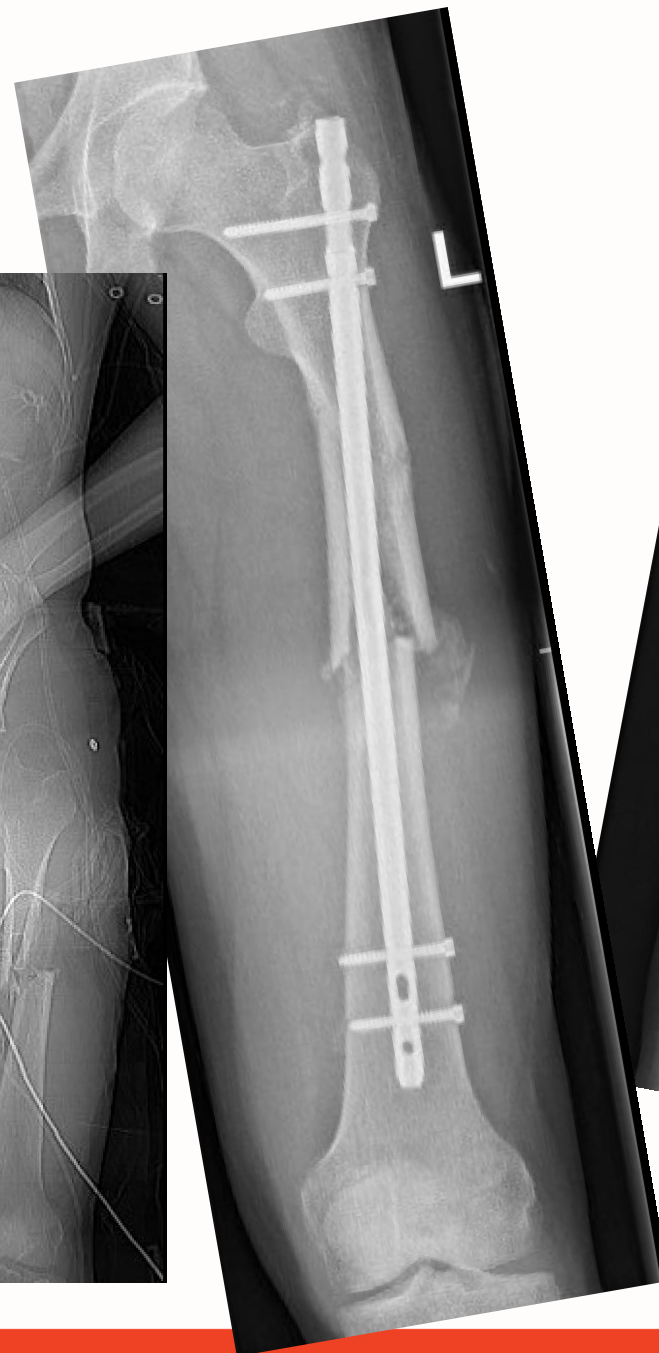
9 maanden

vs

18 maanden

vs

No RTW

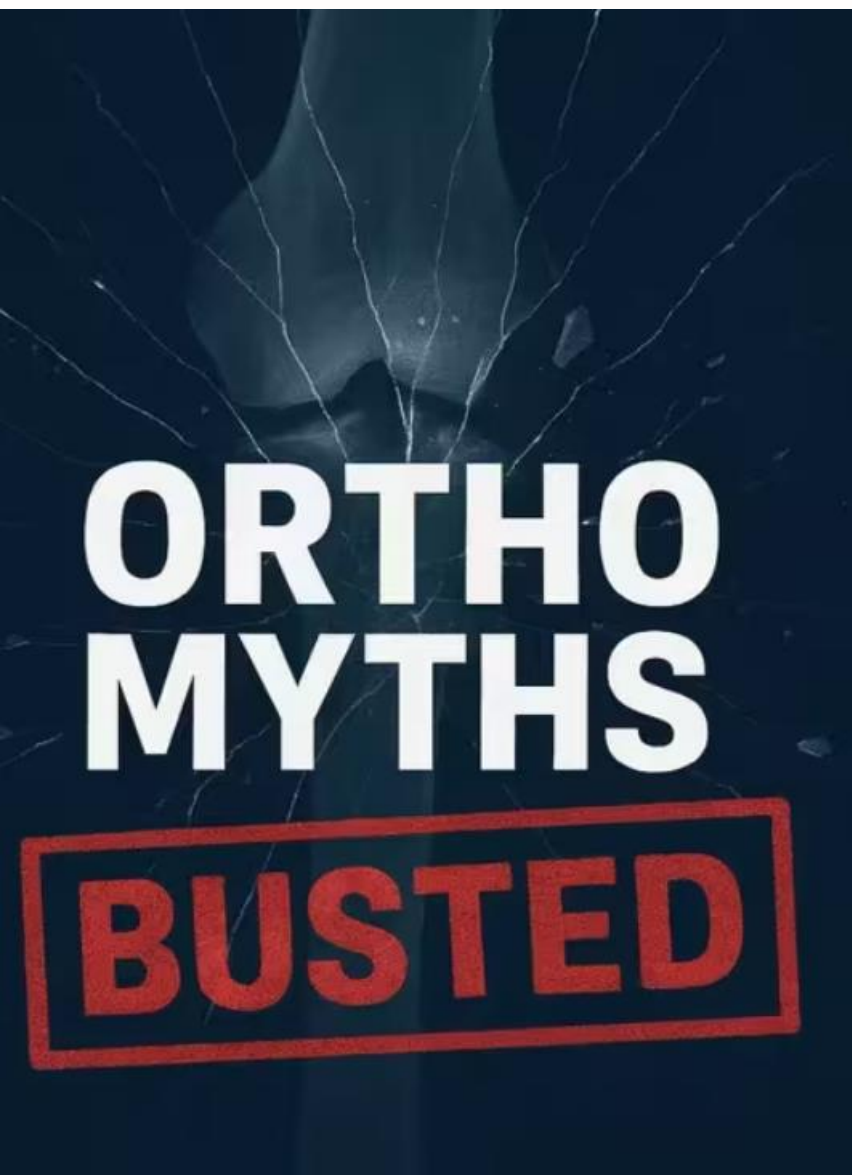

Bedankt!

Referenties

- O'Hara NN, Isaac M, Slobogean GP, Klazinga NS (2020) The socioeconomic impact of orthopaedic trauma: A systematic review and meta-analysis. PLoS ONE 15(1): e0227907
- Ishii K, Oka H, Inokuchi K, Maehara T, Higashikawa A, Sasashige Y, Konishi H, Nakajima F, Tomita Y, Nobuta S, Mikami Y. Return to Work after Upper or Lower Extremity Long Bone Fractures: Social Factors in a Japanese Multicenter Cohort Study. JMA J. 2025 Jan 15;8(1):234-241. doi: 10.31662/jmaj.2024-0157. Epub 2024 Nov 25. PMID: 39926076; PMCID: PMC11799726.
- Rysstad T, Grotle M, Traeger AC, Aasdahl L, Vigdal ØN, Aanesen F, Øiestad BE, Pripp AH, Wynne-Jones G, Dunn KM, Fors EA, Linton SJ, Tveter AT. Predicting prolonged work absence due to musculoskeletal disorders: development, validation, and clinical usefulness of prognostic prediction models. Int Arch Occup Environ Health. 2025 Jul;98(4-5):385-397. doi: 10.1007/s00420-025-02129-8. Epub 2025 Apr 8. PMID: 40198330; PMCID: PMC12238208.
- Santos W, Rojas C, Isidoro R, Lorente A, Dias A, Mariscal G, Zabady AH, Lorente R. Return to Work After Work-Related Injuries: A Systematic Review and Meta-Analysis of Incidence and Determinants. J Clin Med. 2025 Jun 18;14(12):4343. doi: 10.3390/jcm14124343. PMID: 40566086; PMCID: PMC12194668.
- Duong HP, Garcia A, Hilfiker R, Léger B and Luthi F (2022) Systematic Review of Biopsychosocial Prognostic Factors for Return to Work After Acute Orthopedic Trauma: A 2020 Update. Front. Rehabil. Sci. 2:791351. doi: 10.3389/fresc.2021.791351

Platelet Enriched Plasma

Genees-t-al?

Dr. Christophe Jans

Heup, bekken en kinderorthopedie

Wat?

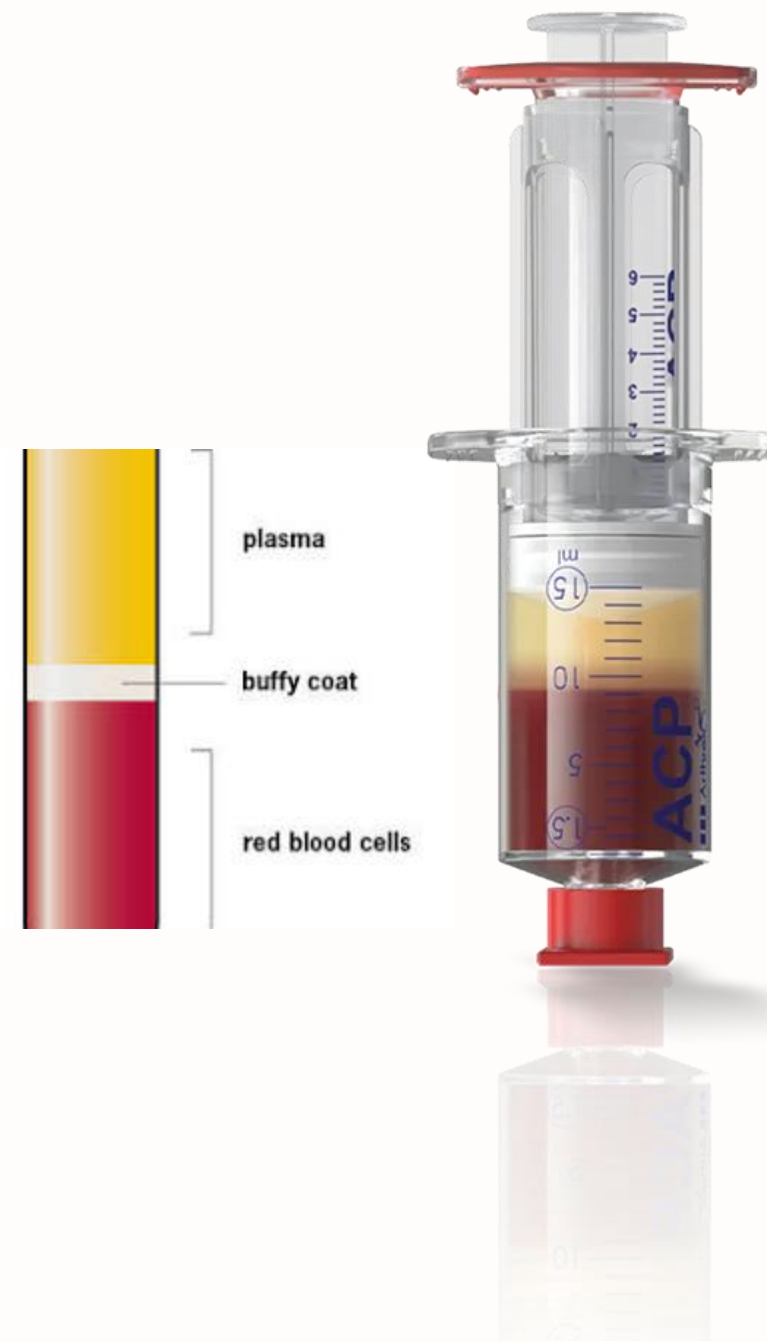
Autoloog bloedconcentraat met

- 2 tot 3x hoger aantal bloedplaatjes
- Groeifactoren (PDGF, TGF, VEGF, FGF, IGF)
- Cytokines
- Leucocyten

- ⇒ Stolling
- ⇒ Ontstekingsmodulatie
- ⇒ Weefselremodelling: celproliferatie, angiogenese en regeneratie
- ⇒ Migratie van stamcellen

Hoe?

1. Bloedafname (10–60 ml)
2. Centrifugatie (1 of 2 stappen)
P(ure)PRP of L(eucocyte)PRP
3. Afscheiding PRP
4. Eventuele activatie (thrombin)
5. Injectie (soms echo-geleid), needling
6. Evaluatie na 6–12 weken

Wie?

iedereen

Wie?

1970 Behandeling thrombocytopenie

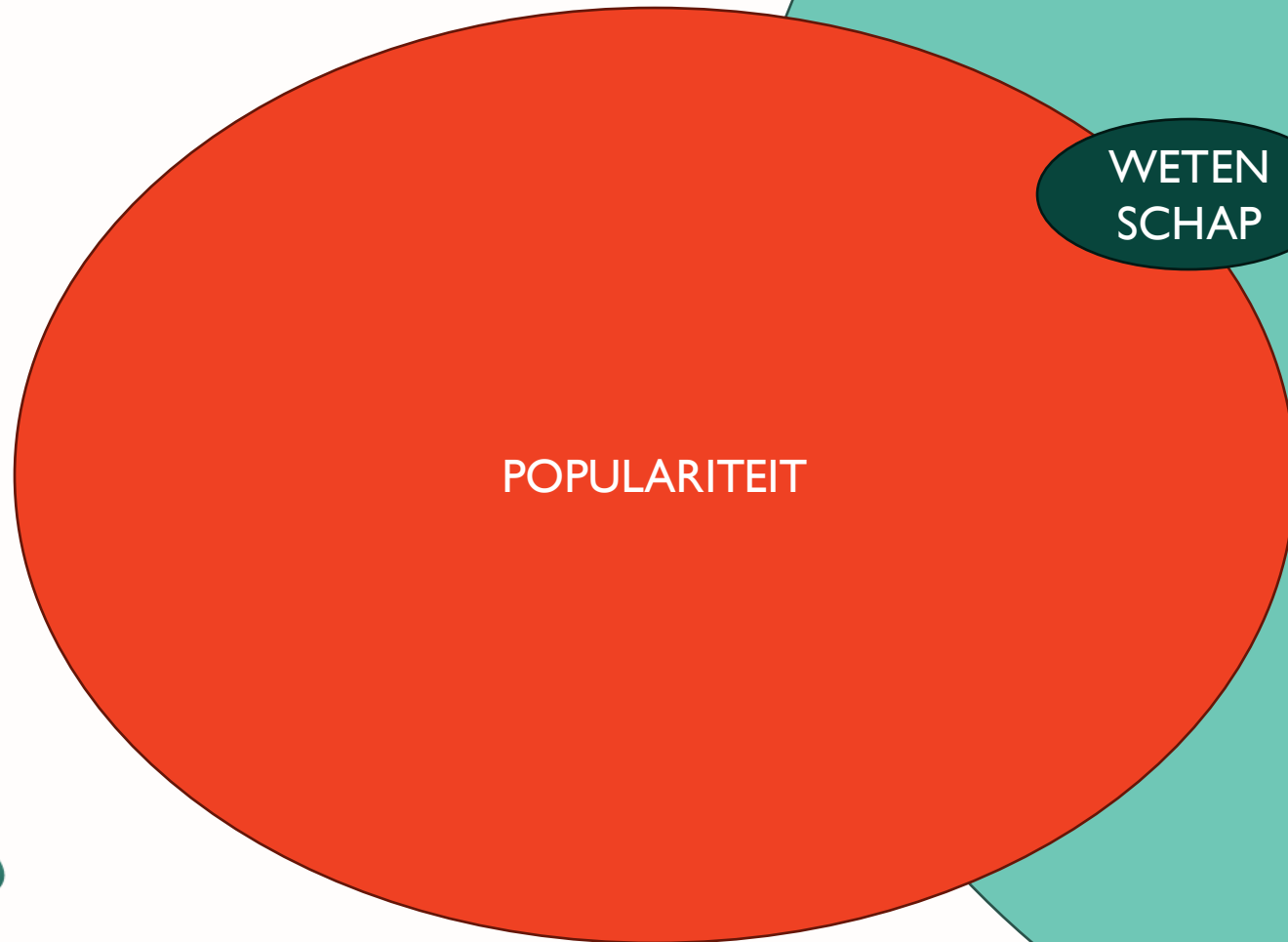
1980-90 Maxillofaciale en plastische chirurgie

2000 Orthopedie, cardiochirurgie, sportletsels, gynaecologie, urologie

2020 Esthetische 'geneeskunde'

Huid, bot, mucosa, spier, kraakbeen, pees... Welk weefsel ook, PRP genees-t-al!

Evidentie?

CHAOS

- Werkingsmechanisme
- Studies op kleine schaal
  - Methodiek
- Slechte standaardisatie van bereiding
- Variabele concentraties bloedplaatjes
- Variabele concentraties leucocyten

Maxillofaciale chirurgie

2021

The use of platelet-rich plasma in oral surgery: a systematic review and meta-analysis

Massimo Franchini^{1,2}, Mario Cruciani^{1,3}, Carlo Mengoli^{1,4}, Francesca Masiello¹, Giuseppe Marano¹, Ernesto D'Aloja⁵, Cristina Dell'Aringa⁶, Ilaria Pati¹, Eva Veropalumbo¹, Simonetta Pupella¹, Stefania Vaglio^{1,7}, Giancarlo M Liumbruno¹

21 RCT studies

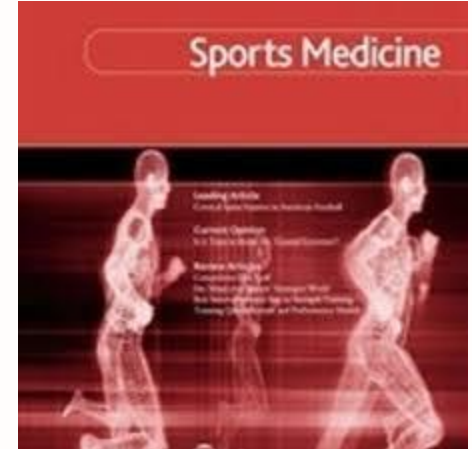
VERY LOW QUALITY OF EVIDENCE

Sportletsels: Spier

2018

Is Platelet-Rich Plasma (PRP) Effective in the Treatment of Acute Muscle Injuries? A Systematic Review and Meta-Analysis

[Alberto Grassi¹](#), [Francesca Napoli²](#), [Iacopo Romandini³](#), [Kristian Samuelsson⁴](#), [Stefano Zaffagnini¹](#), [Christian Candrian²](#), [Giuseppe Filardo⁵](#)

“The promising biological rationale, the positive preclinical findings, and the successful early clinical experience of PRP injections are not confirmed by the recent high-level RCTs”

Tendinose: epicondylitis lateralis

2013

Efficacy of platelet-rich plasma for chronic tennis elbow: a double-blind, prospective, multicenter, randomized controlled trial of 230 patients

Allan K Mishra¹, Nebojsa V Skrepnik, Scott G Edwards, Grant L Jones, Steven Sampson, Doug A Vermillion, Matthew L Ramsey, David C Karli, Arthur C Rettig

Na 24 weken success ratio PRP groep 84% tov 68% controle groep:
Significant

Tendinose

Patellapees

te weinig evidentie: enkel effect na 24 weken bij slechts 23 patiënten

Achillespees

te weinig evidentie: te kleine patiëntenpopulatie

Rotator cuff

geen significant verschil NaCl vs PRP

Fasciitis plantaris

PRP superieur op corticoiden, te kleine patiëntengroep

Arthrose van de knie

2025

PRP Injections for the Treatment of Knee Osteoarthritis: The Improvement Is Clinically Significant and Influenced by Platelet Concentration: A Meta-analysis of Randomized Controlled Trials

[Alessandro Bensa](#)^{1,2}, [Davide Previtali](#)¹, [Alessandro Sangiorgio](#)¹, [Angelo Boffa](#)³, [Manuela Salerno](#)³, [Giuseppe Filardo](#)^{1,2,3}

- 18 RCT studies, 1995 patiënten
- VAS en WOMAC scores
- PRP vs Placebo
- Subanalyse op de thrombocytenconcentratie

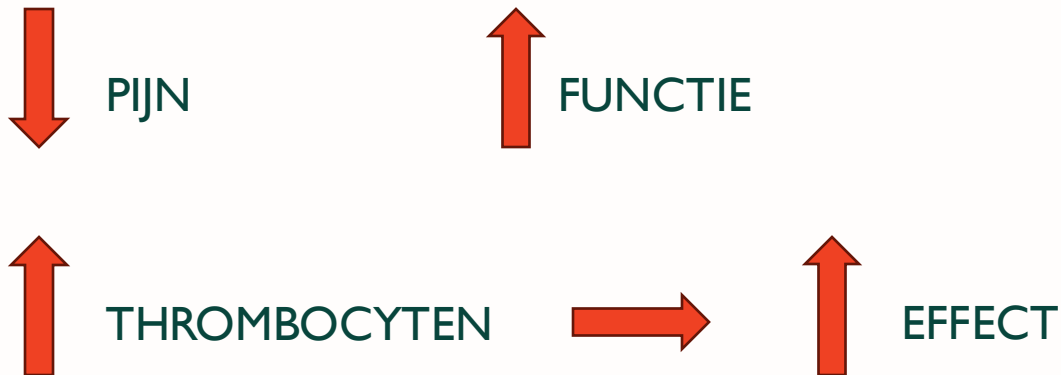

Arthrose van de knie

2025

PRP Injections for the Treatment of Knee Osteoarthritis: The Improvement Is Clinically Significant and Influenced by Platelet Concentration: A Meta-analysis of Randomized Controlled Trials

[Alessandro Bensa^{1,2}](#), [Davide Previtali¹](#), [Alessandro Sangiorgio¹](#), [Angelo Boffa³](#), [Manuela Salerno³](#), [Giuseppe Filardo^{1,2,3}](#)

Arthrose van de knie

2025

Platelet-Rich Plasma Injections Are Inferior to Corticosteroid Injections for Short-Term Pain Relief: A Prospective, Double-Blinded, Randomized Controlled Trial

Sandeep S Bains¹, Gabrielle N Swartz¹, Reza Katanbaf¹, James Nace¹, Craig Bennett¹, Michael A Mont¹, Ronald E Delanois¹

“When comparing PRP to CS injections in patients who have mild to moderate knee osteoarthritis, CS demonstrated greater pain reduction at six weeks”

“Utility of PRP should be tempered”

Alopecia

2018

Effectiveness of Platelet-Rich Plasma for Androgenetic Alopecia: A Review of the Literature

[Jessica Cervantes¹](#), [Marina Perper¹](#), [Lulu L Wong¹](#), [Ariel E Eber¹](#), [Alexandra C Villasante Fricke²](#), [Tongyu Cao Wikramanayake¹](#), [Joaquin J Jimenez^{1 3}](#)

DENSITY AND DIAMETER
EFFECTIVE/
HAIR FOLLIKLES

2021

Platelet-rich plasma for the treatment of alopecia: a systematic review and meta-analysis

[Mario Cruciani¹](#), [Francesca Masiello¹](#), [Ilaria Pati¹](#), [Giuseppe Marano¹](#), [Simonetta Pupella¹](#), [Vincenzo De Angelis¹](#)

LOW QUALITY
LIMITED EVIDENCE

Besluit

Het effect van PRP is ‘veelbelovend’ maar niet bewezen.

PRP is een veilige behandeling.

Niet te onderschatten: belang van de psychologie!

2020

The Context of Values in Pain Control: Understanding the Price Effect in Placebo Analgesia

[Ye-Seul Lee¹](#), [Won-Mo Jung²](#), [Ulrike Bingel³](#), [Younbyoung Chae⁴](#)

Bedankt!

Vragen?

